

KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

E-BÜLTEN 8 MART ÖZEL SAYI

8 MART 2021

"Güçlü Türkiye için hayatın her alanında kadınlarla varız."

8 Mart; Dünya genelinde dikkatin kadınlara odaklandığı, daha çok adalet ve daha çok eşitlik talebinin dillendirildiği gündür.

İnsan hakları temelinde kadınların sosyal, ekonomik, siyasi yönlerden güçlenmesinin öneminin hatırlanmasına ve kadınların toplumsal yaşamdaki başarılarının kutlanmasına atfedilen **“Dünya Kadınlar Günü”** vesilesiyle; Türkiye’de kadına dair neler yaptığımızı paylaşmak istedik...

Biz; **“Güçlü kadın için Güçlü aile; Güçlü Aile için Güçlü toplum”** diyerek yolumuza devam ediyoruz.

Kadının insan onuruna yaraşır hayat sürmesini temin için yasal düzenlemeler kararlılıkla hayata geçirildi. Artık Yeni Türkiye’de yasalar eşitlik ilkesi doğrultusunda kadın erkek ayrımcılığını ortadan kaldıran bakış açısıyla hayat bulmaya devam edecek.

Kadınlarımızın kendi hikâyelerini yazabilmeleri için fırsatlar hazırlıyor;

Annelik rolünü güçlendirerek ve aile-çalışma hayatını uyumlaştıracak, istihdama katılımı ve karar alma mekanizmalarındaki etkinliği artıracak, eğitim ve sağlık imkânlarından en iyi şekilde faydalanmayı sağlayacak, politikalar geliştiriyoruz.

İstikrarlı bir şekilde uyguladığımız politikalar neticesinde, kadının ekonomik ve sosyal statüsünün arttığını görüyoruz. Ancak; halen tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de “şiddet” vakaları yaşanıyor ve şiddetten en fazla etkilenen grupların başında da kadınlarımız geliyor.

Kadına yönelik şiddete karşı mücadelemizi çok yönlü, bütüncül bir yaklaşımla ve sıfır tolerans ilkesiyle yürütüyoruz. Farkındalık ve bilinçlendirme çalışmaları yapıyor, yasal altyapıyı güçlendiriyor, sunduğumuz sosyal hizmet desteğinin niteliğini artırıyor, hizmet modellerimizi çeşitlendiriyoruz.

Fiziksel, duygusal, cinsel ya da ekonomik istismara veya şiddete uğrayan kadınlarımız ve varsa çocuklarının ihtiyaçlarının karşılandığı konukevlerimizle ülke genelinde hizmet veriyoruz. Yatılı hizmet birimlerimiz olan kadın konukevlerinde ihtisaslaşma çalışmalarımızla birlikte hizmet alan mağdur kadınların güçlenmesini sağlamaya yönelik eğitim ve rehberlik faaliyetlerimize devam ediyoruz.

Öte yandan hem ülke içinde hem de uluslararası platformlarda kadın alanına ilişkin gelişmeleri yakından takip ediyor, düzenlenen program ve etkinliklerde her düzeyde temsil gerçekleştiriyoruz.

Fedakârlıkları, farkındalıkları, emekleri, sevgileri ve mücadeleleriyle geleceğin inşasında hayati role sahip olan tüm kadınlarımızın Dünya Kadınlar Günü’nü tebrik ederken; Devam eden proje, program ve faaliyetlerimizin özetini içeren **“8 Mart Özel e-Bülteni”**mizi sizlerin dikkatine sunuyoruz.

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

- 3 Giriş
- 6 **YOL HARİTALARIMIZ**
- 8 **ANA FAALİYET ALANLARIMIZ**
- 9 **KADININ GÜÇLENMESİ**
- 11 **KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE**
- 11 **KURULUŞLARIMIZ**
- 13 **KADIN ALANINDA BAŞLICA YASAL GELİŞMELER**
- 16 **BİZDEN HABERLER**
- 17 Cumhurbaşkanımız Erdoğan: “Kadının sosyal hayattaki rolünün güçlendirilmesi için tarihî nitelikte adımlar attık”
- 18 4. Uluslararası Kadın ve Adalet Zirvesi Gerçekleştirildi
- 20 Bakanımız SELÇUK, MIKTA Ülkeleri Kadından Sorumlu Bakanlar Toplantısına Başkanlık Etti
- 21 Kadına Yönelik Şiddet, Küresel Bir Pandemidir
- 24 Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 4. Ulusal Eylem Planı Hazırlık Çalıştayı Gerçekleştirildi
- 25 Kamu Spotları Mücadelemize Güç Kattı
- 26 “11 Şubat Bilimde Kadın ve Kız Çocukları Günü”nü Kutladık
- 26 **ÜRETEN KADINLARIMIZ KOOPERATİFLERLE GÜÇLENİYOR**
- 26 Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü Çalışmaları Devam Ediyor
- 27 Türkiye Kooperatifler Fuarında Kadınlarımızın Başarısı Konuşuldu
- 28 Kadın Kooperatifleri Bölgesel Buluşmaları Ses Getiriyor...
- 29 “Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt ve Risk Değerlendirme Formu” Güncellendi
- 30 Elektronik Kelepçe Uygulaması 81 İle Yaygınlaştırıldı
- 31 Elektronik Kelepçe Uygulamasına İlişkin Eğitimler devam ediyor
- 31 Kadına Yönelik Şiddeti Önlemede Dev Adım...
- 31 “Risk Yönetim Modülü” Hayata Geçiriliyor
- 32 “Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları” Oluşturduk
- 32 Hedef Her Daim Daha İyiye Ulaşmak; Kadın Konukevleri Çıtayı Yükseltti...
- 33 Mağdur Çocuklarımıza Özel Çalışma...
- 33 Konukevlerimizde İş Kulübü Eğitimleri Başlatıldı
- 34 “Türkiye’nin Mühendis Kızları Projesi” Devam Ediyor
- 35 Finansal Okuryazarlık ve Kadınların Ekonomik Güçlenmesi Seminerleri Devam Ediyor

36 İLLERİMİZDEN SEÇTİKLERİMİZ

37 81 İl'de Eş Zamanlı Toplantı Yaptık

38 Farkındalık Çalışmaları Aralıksız Devam Ediyor...

38 Hizmet Kalitemizi Sürekli Geliştiriyoruz...

39 Maskelere Kadın Dokunuşu:Kadın Konukevlerimizde Yapılan Maskeleri Kullandık

39 Birlik ve Beraberliğimizin Pekiştiği Anları Paylaşarak Çoğalttık...

40 Kadın El Emeği Otobüsü Yola Çıktı

40 "Türkiye'de Kooperatifçilik ve Kadın Kooperatifleri Paneli" Düzenlendi

40 "Kooperatifleşme Yolunda Kadın Zirvesi Çalıştayı" Gerçekleştirildi

41 "Bir Dünya Üreten Kadın Projesi" Kadın İstihdamını Artırıyor

41 İşte Kadın Kooperatifi Kuruldu

41 Kadınlarımız Osmaniye'nin Süs Bitkilerini Yetiştiriyor

42 Yılın Kooperatifi Ödülü; "Engelliler ile Engelli Çocuk Annelerine Destek Kadın Girişim Üretim ve İşletme Kooperatifi"nin...

42 Cennet Hurması Kurutma Tesisi ilk hasadını yaptı

42 Kadın Kooperatifleri TRT GAP radyosunda tanıtıldı

43 TEMATİK GÜNDEM

44 Hayatına Dokunduğumuz Kadınlarımızdan Mektuplar Aldık

48 COVID-19 Döneminde; Kadın, Ekonomi ve Çalışma Hayatı

50 **MAKALE:** KADINLARA YÖNELİK AYRIMCILIĞIN KÖKENLERİ: KALIPYARGILAR

56 ROL MODEL KADINLAR

57 ÖZLEM TÜRECİ / Bilim İnsanı - COVID-19 aşısı (BNT162) buldu

58 Doç. Dr. AYŞEGÜL DOĞAN / Bilim İnsanı - Kök Hücre ile Kanser Tedavisinde çığır açtı

59 Dr. Öğr. Üyesi Betül ÖZBAY / Dil Bilimci

60 Kadın Ritmik Jimnastik Grup Milli Takımımız / Avrupa Şampiyonu

61 "2020 Nobel Ödülleri'nde Kadın Başarısı"

62 Louise GLUCK / 2020 Nobel Edebiyat Ödüllü Şair

63 İSTATİSTİKLERDE KADIN

64 Kadın ve Eğitim

65 Karar Alma Mekanizmalarına ve Siyasal Hayata Katılım

68 Kadın ve Sağlık

69 Kadın ve Ekonomi

60 AB-27, OECD ve Türkiye Kadın İşgücü Karşılaştırması (2019)

YOL HARİTALARIMIZ

● Uzun vadeli bir perspektifle ülkemizin kalkınma vizyonunun yol haritası olan 11. Kalkınma Planı'nda (2019-2023) kadınlara yönelik her türlü ayrımcılığı önlemek, kadınların toplumsal hayatın tüm alanlarında hak, fırsat ve imkânlardan eşit biçimde yararlanmalarını ve güçlenmelerini sağlamak temel amaç olarak belirlenmiştir.

Planın kadın bölümünde yer alan temel amaca ulaşmak için;

— Kadınların ekonomik, sosyal, kültürel hayata ve karar alma mekanizmalarının her düzeyine aktif katılımının özellikle yerelden başlayarak teşvik edilmesi,

— Kız çocukları ile kadınların eğitimin tüm kademelerine tam erişimleri ve etkin katılımlarının sağlanması,

— Kadına yönelik şiddetin, erken yaşta zorla evliliklerin ve her türlü istismarın önlenmesine yönelik, toplumsal farkındalık yaratma çalışmalarının hızlandırılması, koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkinliğinin ve kapasitesinin artırılması, politika başlıklarında birçok tedbir belirlenmiştir.

Ayrıca Planın "İstihdam ve Çalışma Hayatı" bölümünde kadınların işgücü piyasasına katılımlarını kolaylaştırıcı ve istihdamlarını artırıcı uygulamalar geliştirileceği de vurgulanmıştır.

● Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız koordinatörlüğünde, Eğitim, sağlık, ekonomi, medya ve karar alma mekanizmalarına katılım olmak üzere 5 temel eksen üzerine inşa ettiğimiz 2018-2023 yıllarını kapsayan **Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planımız** ile politika ve faaliyetlerimizde yol haritamızı belirledik.

● Şiddete karşı sıfır tolerans vizyonumuz çerçevesinde devletin tüm kurum ve kuruluşlarıyla eşgüdüm içinde topyekun mücadele yürütmek için; 2006 yılından bu yana 5 yıllık periyodlarla **"Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planları"** hazırlayıp, uyguluyoruz. 2021-2025 yıllarını kapsayan 4. Ulusal eylem planımız da taraf olduğumuz uluslararası sözleşmeler ve ulusal mevzuat hükümleri ve son dönemde ortaya çıkan toplumsal ihtiyaç ve gelişmeleri göz önünde bulundurarak, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin katkı ve katılımları ile hazırlanmıştır.

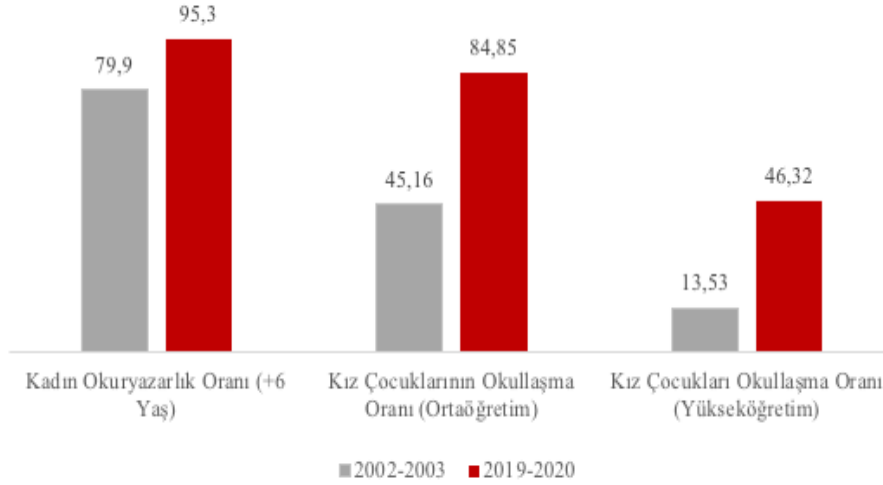
ANA FAALİYET ALANLARIMIZ

KADININ GÜÇLENMESİ

A) Kadın ve Eğitim

Eğitim, toplumsal değişimin ve ilerlemenin en önemli sürükleyici gücü. Bu anlayışla, bugün 83 milyonluk nüfusumuzun yaklaşık yarısını oluşturan kadınlarımızın okur-yazarlık başta olmak üzere eğitimin her aşamasında en üst seviyelere ulaşması projeler hayata geçirilmektedir.

Kaynak: <http://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64> (Erişim tarihi, 13.10.2020)

B) Kadın ve Sağlık

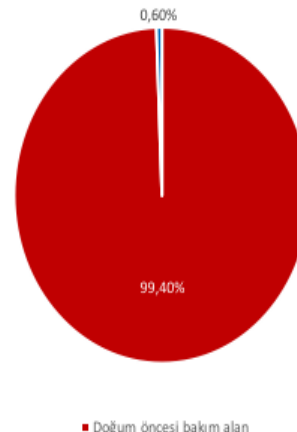
Kadının güçlenmesi kapsamında en önemli alanlardan biri kadınların sağlık hizmetlerine kolay erişimi ve sağlık hizmetlerinden yeterince yararlanmasıdır.

Anne ölümlerinin önlenmesi ve kadınların temel sağlık hizmetlerinden yararlanmalarının temel ölçütlerinden biri de **doğum öncesi bakım hizmetlerinden** yararlanmalarıdır. 2019 yılında, **sağlık kuruluşlarında gerçekleşen doğum oranı** % 97, **doğum öncesi bakım alma oranı** % 99,4 olarak gerçekleşmiştir.

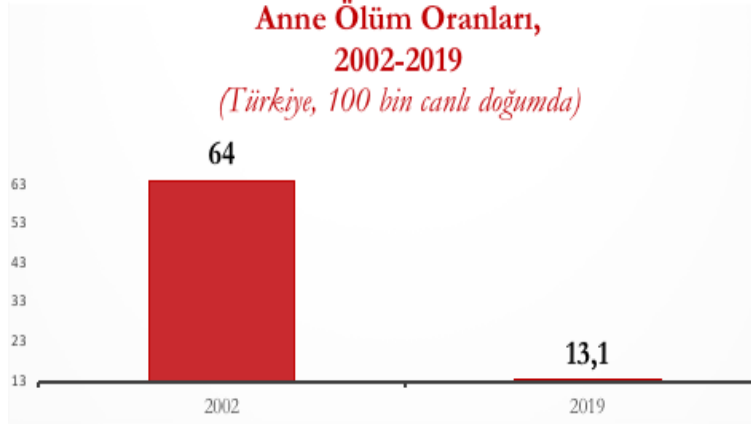
Sağlık Kuruluşlarında Gerçekleşen Doğum Oranı 2019

Doğum Öncesi Bakım 2019

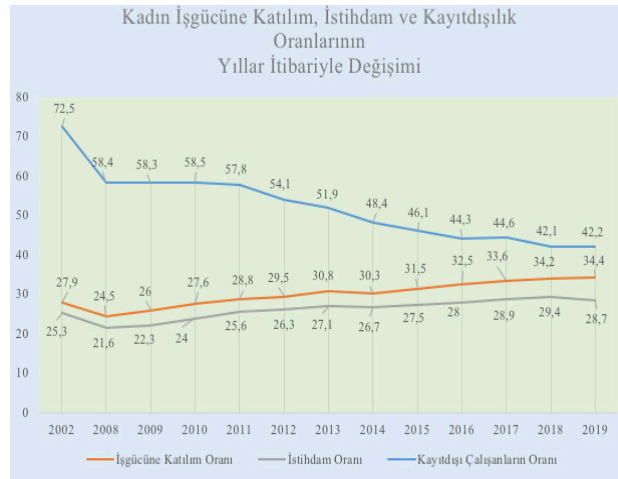

Ülkemizde, **100 bin canlı doğumda anne ölüm oranı**; 2002’de 64 iken, 2019’da 13,1’e düşmüştür.

C) Kadın ve Çalışma Hayatı

Kadınların çalışma hayatında daha fazla yer almasına ilişkin başta Anayasamız olmak üzere mevzuatımızda önemli düzenlemeler yapılmıştır. Toplumsal farkındalığı arttırarak uyguladığımız teşvik politikaları sonucunda kadınların iş gücüne katılımında önemli mesafeler kat ettik.

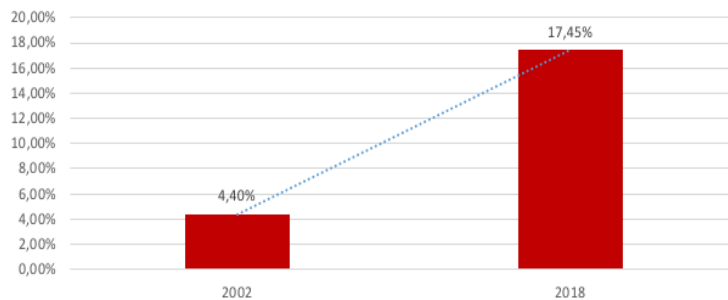

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri (2019)

D) Karar Alma Mekanizmalarında Kadın

Kadınlarımızın tüm karar alma mekanizmalarına etkin katılımları, toplumsal ve kamusal yaşamın içinde daha aktif yer almaları, sorunlarına çözüm üretmek için planlı ve programlı çalışmalar yürütüyoruz.

Kadın Milletvekili Oranı

Kaynak: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.dagilim (Erişim tarihi, 19.8.2020)

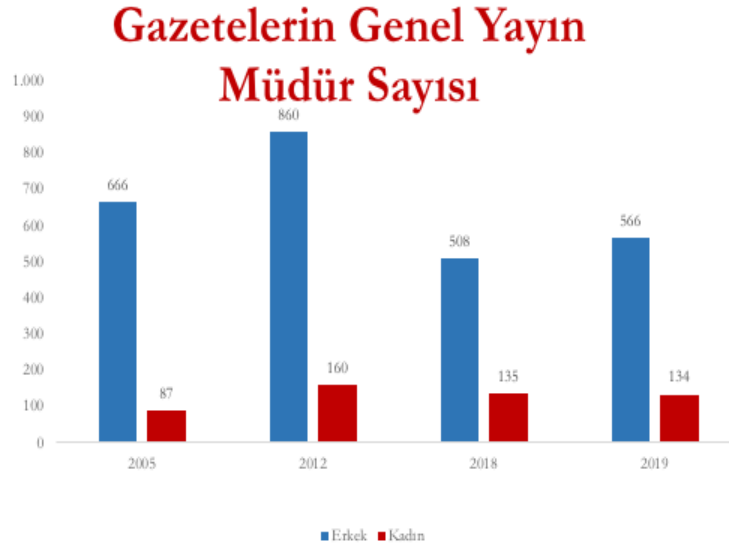
E) Kadın ve Medya

Kadının medyada doğru, etkili ve güçlü temsilinin sağlanması; kamuoyu ile köprü vazifesi gören medyanın yapılan farkındalık ve bilinçlendirme faaliyetlerimizi görünür kılınması hayati önem taşımaktadır.

Öte yandan medyada çalışan kadın sayısı ve bu çalışanların karar alma mekanizmalarında etkin olması da önemli olan diğer bir husustur.

Medya kuruluşları işbirliği içinde her iki hususta yürütülen ortak politika ve çalışmaların da etkisi ile önemli mesafe alınmıştır.

- Gazetelerde 2005 yılında 87 kadın Genel Yayın Müdürü mevcutken bu sayı 2019 yılında 134'e ulaşmıştır.

- Dergilerde ise 2005 yılında 128 kadın Genel Yayın Müdürü mevcutken bu sayı 2019 yılında 385'e ulaşmıştır.

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE

Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarımızı; çok yönlü, bütüncül bir yaklaşımla sıfır tolerans ilkesiyle sürdürmekteyiz.

Toplumun tüm kesimlerinin önleme, koruma, cezalandırma ve politika boyutuyla sürecin içinde ortak ve kararlı bir şekilde yer alması önemlidir.

Mücadelede başarıya ulaşabilmek için yol haritamızı beş yılda bir hazırladığımız **Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planları** ile çiziyoruz.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız öncülüğünde, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı işbirliğinde hazırlayıp, yürürlüğe koyduğumuz “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı” (2020-2021) gücümüze güç katmaktadır.

KURULUŞLARIMIZ

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM)

2013 yılından 31 Ocak 2021 tarihine kadar ŞÖNİM’den hizmet alan

Kadın sayısı : 640 bin 565

Çocuk Sayısı: 93 bin 340

Erkek Sayısı : 50 bin 923

Sosyal Hizmet Merkezi (SHM)

Mağdura erişimin kolaylaşması ve il/ilçe bazında kadına yönelik şiddetle etkin mücadelenin güçlenmesi amacıyla 355 Sosyal Hizmet Merkezinde Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları oluşturuldu.

Kadın Konukevleri

Ülke genelindeki **148** Kadın Konukevimizden 2002-31 Ocak 2021 tarihleri arasında **411 bin 995** kadın ve beraberindeki çocuk yararlanmıştır.

Kurumsal hizmet birimlerimizde sürdürülebilir, ölçülebilir ve izlenebilir en iyi hizmetin verilmesi amacıyla; 81 ilde uygulanmak üzere “**Kadın Konukevi Hizmet Standartları ve Öz Değerlendirme Rehberi**” ve “**ŞÖNİM Hizmet Standartları Rehberi**” hazırlanmıştır.

● Kadın konukevlerinden hizmet alan şiddet mağduru kadınların beraberindeki çocuklarının psiko-sosyal gelişimlerinin desteklenmesi ve yaşadıkları travmalara etkin müdahale edilebilmesi amacıyla yeni bir Psiko-Sosyal Destek Rehberi UNICEF iş birliğiyle hazırlanmaktadır.

● İŞKUR iş birliğiyle, kadın konukevlerinden hizmet alan kadınlara yönelik olarak “İş Kulübü Eğitimleri” verilmektedir.

KADIN ALANINDA BAŞLICA YASAL GELİŞMELER

● **2002 yılında** yürürlüğe giren yeni Türk Medeni Kanununda cinsiyete dayalı ayrımcılığı ortadan kaldıran düzenlemeler gerçekleştirilmiştir.

● **2003 yılında “Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun”** yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun ile Aile Hukukundan doğan dava ve işlerin Aile Mahkemeleri tarafından görülmesi ve adli yargıda görevli, evli, çocuk sahibi, 30 yaşını doldurmuş ve tercihen Aile Hukuku alanında lisansüstü eğitim yapmış olan hâkimlerin görevlendirilmesi sağlanmıştır.

● **2003 yılında** yürürlüğe giren **Yeni İş Kanununun** getirdiği en önemli gelişme işveren-işçi ilişkisinde cinsiyet dâhil hiçbir nedenle temel insan hakları bakımından ayırım yapılamayacağıdır. Bu kapsamda;

- İş sözleşmesinin yapılmasında, uygulanmasında ve sona erdirilmesinde cinsiyet veya gebelik nedeniyle doğrudan veya dolaylı farklı işlem yapılamayacağı,
- Cinsiyet nedeniyle eşit değerde iş için daha düşük ücret verilemeyeceği,
- Cinsiyet, medeni hal ve aile yükümlülükleri, hamilelik ve doğumun iş akdinin feshi için geçerli sebep oluşturmayacağı,
- İşyerinde işçinin, işveren, diğer bir işçi veya üçüncü kişiler tarafından cinsel tacize uğraması ve bu durumu işverene bildirmesine rağmen gerekli önlemlerin alınmaması halinde işçinin haklı nedenle işi derhal fesih hakkına sahip olduğu,
- Genel ekonomik kriz veya zorlayıcı nedenlerle kısa çalışma ve kısa çalışma ödeneği,
- Kadın çalışanlara verilen ücretli ve ücretsiz doğum izni ile süt izni sürelerine ilişkin hükümler İş Kanununda yer almıştır.

● **2003 yılında** yapılan değişiklikle kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyette bulunan kadın çiftçilerin sigorta kapsamında sayılması için aile reisi olmaları koşulu kaldırılmıştır.

● **2004 yılında** Anayasanın 10. maddesine; “Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir.

Devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.” hükmü eklenmiştir. 2010 yılında yapılan son değişiklik ile “Bu maksatla alınacak tedbirler, eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.” hükmü ile söz konusu madde pozitif ayrımcılık hususunu da içinde barındıran oldukça güçlü bir yapıya kavuşturulmuştur.

● **2005 yılında** Reform niteliğinde düzenlemeler içeren **Türk Ceza Kanunu** yürürlüğe girmiştir.

● **2006 yılında** 2006/17 sayılı Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler konulu Başbakanlık Genelgesi yayımlanmıştır.

● **2009 yılında** Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu kurulmuştur.

● **2012 yılında “6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun”** yürürlüğe girmiştir.

● **2012 yılında** 5393 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik ile birlikte Büyükşehir Belediyeleri ile nüfusu 100.000'i geçen belediyelerin kadınlar ve çocuklar için konukevleri açması “zorunlu” hale getirilmiştir.

● **2012 yılında** kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyette bulunan kadın çiftçilerin sigorta kapsamında sayılması için aile reisi olmaları koşulunun 2/8/2003 tarihi öncesi için de aranmayacağı hükme bağlanmıştır.

● **2016 yılında** kadın çalışanlar ve ebeveynlerin özlük haklarını düzenlemeye ilişkin kanunla, doğuma bağlı yarı zamanlı ve kısmi süreli çalışmaya ilişkin düzenleme ile çalışma güvencesi ve özlük hakları korunarak kadın istihdamı desteklenmiştir:

— Yarı zamanlı çalışmaya ilişkin düzenleme ile özellikle doğumun ilk ayları için kadınlara annelik ve çalışma hayatını daha kolay bir şekilde yürütebilme imkânı sağlamaktadır. Anneler yarı zamanlı çalışarak tam ücret alabilmektedir. Bu düzenleme ile hem bebeğin ilk altı ay daha düzenli bir şekilde anne sütü ile beslenmesi desteklenmekte, hem de kadınların iş hayatından tam zamanlı kopmaması sağlanarak işe dönüşü kolaylaştırılmaktadır.

— Çocuk mecburi ilköğretim çağına gelene kadar kısmi zamanlı çalışma imkânı ise her iki ebeveyn için tanınmaktadır. Burada çocuk bakım sorumluluğunun her iki ebeveyne ait olduğu düşüncesi ile bu izni kullanan çalışanın, çalıştığı süre nispetinde, özlük hakları korunmaktadır. Doğuma bağlı kısmi süreli çalışma talebinin işverenler için haklı fesih sebebi sayılmayacağı yönünde bir düzenleme de yapılmıştır.

— Ayrıca yine iş ve aile yaşamının uyumlaştırılması hedefi çerçevesinde gerçekleştirilen 2016 yılındaki düzenleme ile açılış iznini Bakanlığımızdan alan “Özel Kreş Ve Gündüz Bakımevlerinin” faaliyete geçtiği vergilendirme döneminden itibaren beş vergilendirme dönemi gelir ve kurumlar vergisinden muaf olması sağlanmıştır.

● **2019 yılında** Gelir Vergisi Kanunu'nda değişiklik yapılarak, evde el emeği ile üretilen ürünlerin yıl içinde internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden gerçekleştirilen satış tutarı, ilgili yıl için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından fazla olmamak üzere Gelir vergisinden muaf tutulmuştur.

BİZDEN HABERLER

Cumhurbaşkanımız Erdoğan:

“Kadının sosyal hayattaki rolünün güçlendirilmesi için tarihî nitelikte adımlar attık”

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN; Birleşmiş Milletler (BM) 75. Genel Kurulu kapsamında 1 Ekim 2020 tarihinde düzenlenen “4. Kadın Konferansı 25. Yıl Dönümü Yüksek Düzeyli Etkinliği”ne diğer ülke başkanları gibi önceden kaydedilmiş video mesajla katıldı.

“Cinsiyet Eşitliğinin Gerçekleşmesinin ve Tüm Kadınların ve Kız Çocuklarının Güçlendirilmesinin Hızlandırılması” ana temasına sahip etkinlikte Cumhurbaşkanımız ERDOĞAN; “Türkiye olarak, son yıllarda kadının sosyal hayattaki rolünün güçlendirilmesi için tarihi nitelikte adımlar attık. ‘Güçlü kadın, güçlü aile, güçlü toplum’ ilkesinden hareketle, kadın ve kız çocuklarının eğitimi ile kadınların iş gücüne katılımını teşvik ettik.” dedi.

Cumhurbaşkanımız, birçok ülkede kadına yönelik şiddet eylemlerinin tırmandığına, ekonomik ve sosyal olarak kadınların omuzlarındaki yükün daha da ağırlaştığına dikkati çekerek, şunları kaydetti:

“Kadına yönelik şiddete karşı mücadelemizi de çok yönlü, bütüncül bir yaklaşımla ve sıfır tolerans ilkesiyle yürütüyoruz. Ülkemizdeki tek bir kadının dahi şiddete uğramasına, hakkının, hukukunun, onurunun çiğnenmesine asla tahammülümüz yoktur. Türkiye olarak bu süreçte ‘ev içi’ şiddetin artma ihtimalini dikkate alarak yeni ‘kadın konukevleri’ açtık. Böylece müessif hadiseler karşısında mağdurları koruma kapasitemizi daha da güçlendirdik. Ayrıca, istihdam önlemleri ve kadın dostu politikalar uyguladık. Sosyal Destek Hattı ve özel olarak geliştirilen mobil uygulama ile şiddet ve istismar vakalarının ilgili birimlere anında bildirilmesini sağladık. Kadınların bu zorlu süreçten daha güçlü çıkmasını temin etmek hepimizin sorumluluğudur. Bu yılki gözden geçirmenin ‘2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi’ kapsamında yapılmasını bu açıdan anlamlı buluyoruz.” Cumhurbaşkanı, konuşmasının sonunda toplantının hayırlara vesile olması temennisinde bulundu.

4. Uluslararası Kadın ve Adalet Zirvesi Gerçekleştirildi

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM) tarafından Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız iş birliğinde “Dijital Çağda İnsan Kalmak” temasıyla çevrim içi olarak düzenlenen 4. Uluslararası Kadın ve Adalet Zirvesi’ne katıldı.

Cumhurbaşkanımız ERDOĞAN; “Bireyi bir isim veya numaradan ibaret gören dijitalleşmenin sonu faşizme çıkar. Dijital faşizme karşı hep birlikte mücadele etmeli, hep birlikte çözüm yolları aramalıyız” dedi.

Tamamına katıldığı zirvelerde üzerinde odaklanılan her konunun Türkiye ve dünya açısından taşıdığı önemi geçen zamanın kendilerine daha iyi gösterdiğini dile getiren Cumhurbaşkanımız; zirvenin konusunun “Dijital Çağda İnsan Kalmak” olarak belirlenmesini çok isabetli bulduğunu belirtti. Dijitalleşmenin inkârı mümkün olmayan ve herkesin hayatına giderek daha çok dokunan bir gerçek olduğuna dikkati çeken ERDOĞAN, günlük alışverişten ev eşyalarına, siyasetten iş dünyasına, eğitimden adaletle kadar her alanda dijitalleşmenin kendini hissettirdiğini söyledi.

Cumhurbaşkanımız, “Gencinden yaşlısına, kadınından erkeğine her kesimden insanın telefonu, tabletiyle, bilgisayarıyla, internetiyle her an karşı karşıya bulunduğu dijital dünyanın dışında kalmak giderek daha da zorlaşıyor.” ifadesini kullandı.

“Dijitalleşmenin En Büyük Zaafı, Veri Kontrolünün Tekelleşiyor Olmasıdır”

Cumhurbaşkanımız ERDOĞAN, “Güvenlikten eğitime, sağlıktan enerjiye, bireysel alışkanlıklardan ticari faaliyetlere kadar her alanda giderek yaygınlaşan dijitalleşmenin en büyük zaafı, veri kontrolünün tekelleşiyor olmasıdır.” dedi.

KADEM’i böylesine önemli bir konuyu ülkemizin ve dünyamızın gündemine getirdiği için tebrik eden ERDOĞAN; sözlerini şöyle tamamladı:

“Panellerde dile getirilecek fikirlerin, yapılacak değerlendirmelerin her birini bu bakımdan kıymetli görüyorum. Kadınların haklarını savunmanın aynı zamanda tüm insanlığın haklarını savunmak anlamına geldiğini gösteren bu etkinliğe katkı veren herkese teşekkür ediyorum.”

Nüfusumuzun Yüzde 64’ü Sosyal Medya Kullanıcısı

4. Uluslararası Kadın ve Adalet Zirvesi’nin açılış konuşmasını yapan Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanımız Zehra Zümrüt SELÇUK da dijital çağ ve insan ilişkisinin birçok açıdan ele alınabilecek oldukça mühim ve kapsamlı bir tartışma alanı olduğuna işaret etti. Bakanımız SELÇUK, üç gün sürecek zirvede konuşulacak başlıkların önemli çıktılar sağlayacağını vurguladı.

“Bilgi, Kültür ve Değer Aktarımının İnternet Üzerinden Olduğu Bir Döneme Girmekteyiz”

Salgın sebebiyle eğitimden sağlığa, ticari hayattan çalışma hayatına kadar bütün alanlarda dijitalleşmenin daha yakinen tecrübe edildiği bir dönemden geçildiğine işaret eden Bakanımız SELÇUK, aile kurumunun da bu köklü değişimden nasibini aldığını belirtti.

Bu dönüşüm maratonunda iş gücünün daha nitelikli hale getirilmesine ilişkin çalışmalar yaptıklarını, İŞKUR aracılığıyla düzenlenen eğitim programlarıyla dönemin ihtiyaçlarına göre çalışmaları yürüttüklerini anlatan Bakanımız SELÇUK, özellikle bilişim sektöründe, siber güvenlik alanlarında ve geleceğin meslekleri dediğimiz alanlarda işbaşı eğitim programları ve mesleki eğitim kursları, buna dair de farkındalık eğitimlerine devam ediyoruz.” açıklamasında bulundu.

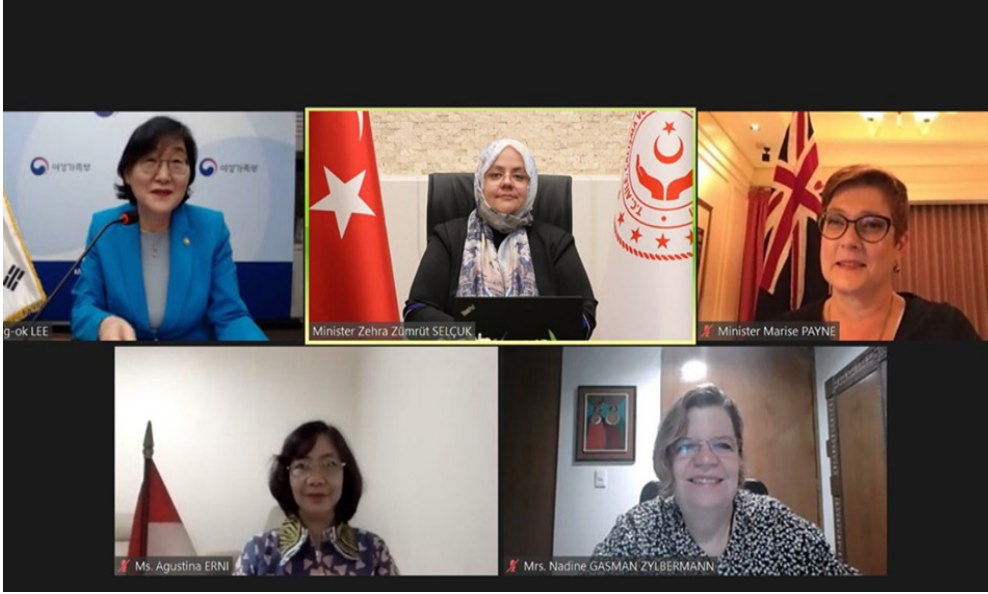
Bakanımız SELÇUK, hem ebeveynler hem çocuklar için medya okuryazarlığı eğitimleri verildiğini, çocukları dijital çağın tehlikelerine karşı koruyabilmek amacıyla Sosyal Medya Çalışma Grubu’nun oluşturulduğunu anımsatarak, Emniyet Genel Müdürlüğü ile birlikte çocukların karşılaşabilecekleri risklerin tespit edilmesine yönelik önleyici çalışmalar yürütüldüğünü söyledi.

“Sosyal Medya Çalışma Grubu ile şu ana kadar toplam 1000’i aşkın içeriğe müdahalede bulunduk.” diyen SELÇUK, Çocukları Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu aracılığıyla da kitapların incelendiğini, çocuklara uygun içerikli kitapların isimlerinin de Bakanlığın internet sitesinde yayımlandığını dile getirdi.

“Dijital Dönüşümün Ehil Ellerde Dünyaya İyilik, Adalet ve Huzur Getirebileceğine İnanıyoruz”

Milli ve manevi değerleri kaybetmeden, dijital çağın nesnesi değil öznesi olarak, dijital dönüşümden istifade edilebileceğine inandığını vurgulayan Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanımız SELÇUK, “Biz bu değişimi ve dönüşümü Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde daha üst bir çığırda ulaştıracacağız. Teknolojiye rağmen değil teknoloji ile birlikte büyüyeceğimize inanıyoruz. Ciddi bir silaha dönüşebilecek bu dijital dönüşümün ehil ellerde tüm dünyaya iyilik, adalet ve huzur getirebileceğine de inanıyoruz. Yerli ve milli teknoloji hamlemizle bu süreçte bunun paydaşlarından biri olacağız ve bizlere umudunu bağlamış tüm mazlum ve mağdur coğrafyalara insanlığın geleceğinde önemli rol oynayacağımıza inanıyoruz.” şeklinde konuştu.

Bakanımız SELÇUK, MIKTA Ülkeleri Kadından Sorumlu Bakanlar Toplantısına Başkanlık Etti

Ülkemizin girişimleriyle 8 Ekim 2020 tarihinde video konferans yöntemiyle düzenlenen MIKTA (Meksika, Endonezya, Güney Kore, Türkiye, Avustralya) ülkelerinin “Kadından Sorumlu Bakanlar Toplantısı”na Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanımız Zehra Zümrüt SELÇUK başkanlık etti.

Türkiye’nin öncülüğünde Güney Kore MIKTA dönem başkanlığı kapsamında düzenlenen toplantıda, Covid-19 salgınının kadınlar üzerine etkileri pek çok yönüyle ele alındı ve ülkelerin bu etkileri bertaraf etmek için aldığı tedbirler ve iyi uygulama örnekleri tartışıldı. Toplantıyı yöneten Bakanımız SELÇUK, kadınların tüm dünyada salgından en çok etkilenen kesimler arasında yer aldığını dile getirdi.

Türkiye’nin bu süreçte uyguladığı başarılı çalışmaları paylaşan SELÇUK; “Sosyal Koruma Kalkanı” kapsamında çalışma hayatı, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler ve sosyal yardımlar başlıkları altında ülkemizin uyguladığı politikalardan söz etti. Bakanımız SELÇUK, “Güçlü Kadın, Güçlü Aile, Güçlü Toplum” ilkesiyle Türkiye’nin son 18 yılda kadının her alanda güçlendirilmesine yönelik önemli adımlar attığını ifade etti. Toplantıya katılan MIKTA üyesi ülkelerin Bakanları da kendi ülkelerindeki başarılı uygulamaları paylaştı.

Kadına Yönelik Şiddet, Küresel Bir Pandemidir

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi Emine ERDOĞAN, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü dolayısıyla **“Şiddetle Mücadelede Televizyon Dizilerinin Rolü”** konulu video konferansta hitapta bulundu.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızca düzenlenen konferansa video mesajla katılan Emine ERDOĞAN, programa katılan herkesin “kadına yönelik şiddet” denilen insanlık suçu ile mücadelede tek yürek olduğunu belirtti.

ERDOĞAN, “Kadına yönelik şiddet, sadece ülkemizde değil, dünyanın her yerinde karşımıza çıkan büyük bir yaradır. Aslında bir anlamda küresel bir pandemidir.” diye konuştu.

Şiddet gören tek bir kadın dahi olsa verilmesi gereken mücadelenin aynı olması gerektiğinin altını çizen Emine ERDOĞAN, “Bir kadına kalkan el, hepimize kalkıyor. Bir kadından dökülen bir damla kan, bizim de damarlarımızı boşaltıyor. O yüzden kadın ve şiddet kelimelerinin yan yana geldiği cümleler, sonsuza kadar ortadan kalkmadıkça huzurumuz tam olamaz. Bu sorunla mücadelede dur durak bilmeden çalışmak durumundayız. Daha da önemlisi, topyekun bir mücadele vermeliyiz. Devlet, sivil toplum, medya ve diğer tüm paydaşların bu mücadelede yerini alması gerekiyor.” ifadelerini kullandı.

Emine ERDOĞAN, programa katılan oyuncu, yazar ve akademisyenlere, “Sizlerin ağzından, kaleminden dökülecek en ufak bir sözün, göstereceğiniz örnekliğin değerine paha biçilemez. Dolayısıyla istedik ki medyanın ve bilhassa televizyon dizilerinin şiddetle mücadelede etkin bir araç haline gelmesi için ortak bir akıl oluşturalım.” diye seslendi.

“İlham Veren Hikayelere ve Kahramanlara Her Zaman İhtiyacımız Var”

Emine ERDOĞAN, ailenin “toplumların görünmez kaleleri” olduğuna dikkati çekerek bir toplumun aile bütünlüğü tamsa, değerleri etrafında kenetlenmişse o toplumu kimsenin yıkamayacağını söyledi. İnsanın hayat yolculuğunun gerçekten çok zorlu olduğuna vurgu yapan Emine ERDOĞAN, “Bu zorlukların altından kalkmak için ilham veren hikayelere ve kahramanlara her zaman ihtiyacımız var. O zaman nasıl kahramanlar üreteceğimiz, tamamen bir tercih meselesi haline geliyor. Belki de delikanlı olan belinde silah taşıyan değil, sokak hayvanlarına mama taşıyan adamdır. Makbul olan caddelerde arabasıyla yarış yapan değil, sabahın ilk ışıklarına kadar çalışan bilim insanıdır. İlham veren, evini terk eden isyankar gencin şöhret yolculuğu değil, ücra bir köyün çocuklarına ilim taşımak için yola çıkan genç öğretmenin yolculuğudur. Güçlü erkek, gücü kadına yeten değil, sevgisiyle ailesine güç olandır” ifadelerine yer verdi. Sayın Emine ERDOĞAN, toplumsal barışa ve huzura katkı sunan yapımlar beklediğini ifade ederek toplantının verimli geçmesi temennisinde bulundu.

Bakan SELÇUK; “Her Daim Diyoruz ki Kadına Şiddet İnsanlığa İhanettir”

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanımız Zehra Zümrüt SELÇUK da programda yaptığı konuşmada, her zaman milli ve manevi değerlerine sahip çıkan bir medeniyetin temsilcileri olduklarını vurguladı.

Bakanımız SELÇUK, sevgi ve merhametin mihenk taşı olduğu medeniyet anlayışımızda insanı her daim yaratılmışların en şerefli olarak gördüğümüzü ifade etti.

Buna karşın dünyada her 3 kadından 1'inin yaşamının bir döneminde şiddete maruz kaldığını dile getiren SELÇUK, önemli bir insan hakkı ihlali olan kadına yönelik şiddetin hiçbir coğrafi sınır tanımaksızın dünyanın her yerinde görülebilir bir sorun olduğunu vurguladı.

Kadına yönelik şiddet konusunun, toplumun tüm kesimlerinin katkısı ile ortak ve kararlı bir mücadele gerektiren çok katmanlı bir sorun olduğunu belirten Sayın SELÇUK, bu nedenle de çözüme giden yolda sorunun tüm yönleriyle tüm paydaşlarıyla ve toplumun tüm kesimleriyle beraber ele alınması gerektiğine inandıklarını kaydetti.

Bu nedenle hem akademinin hem medyanın hem sivil toplum kuruluşlarının ve bütün kamu kuruluşlarının etkin katılımının sağlanması, toplumsal duyarlılık ve farkındalığın da bu noktada artırılması gereğine işaret eden SELÇUK, güvenlikten adalete, sosyal hizmetlerden sağlığa kadar tüm tarafların önleme, koruma, cezalandırma ve politika boyutlarıyla sürecin içinde yer almasının hayati önem taşıdığını vurguladı.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede Bakanlık olarak kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonu üstlendiklerini aktaran Bakanımız SELÇUK, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN'ın şiddete karşı sıfır tolerans vizyonu çerçevesinde de devletin tüm kurallarıyla eşgüdüm içinde topyekun bir mücadele yürüttüğünü dile getirdi.

“Televizyonlarda Yansıtılanlar, Medyadaki Yayınlar Çerçevesinde Gerçeklik Algımız Oluşuyor”

Televizyonun kısa süre içinde hem bir kitle iletişim aracı hem de kültürel bir olgu olarak hayatın ve evin merkezine yerleştiğini belirten SELÇUK, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Diziler de aslında ailemizin bir üyesi oldular. Dolayısıyla normal kendi çekirdek ailelerimiz dışında artık dizilerdeki karakterler var. Sevdiğimiz veya sevmediğimiz bütün karakterlerle beraber seviniyor ve hüzünleniyoruz. Biz de o yüzden bu sene kamu spotunda sevdiğimiz karakterler, kahramanlar üzerinden bir kamu spotunu tercih ettik. Çünkü bizlerin yaşamını etkiliyor, şiddete olan yaklaşımlarımızı da etkiliyor.

Bu konuda akademisyenlerimiz eminim ki daha teorik bilgiler vereceklerdir ama şu anda televizyonlarda yansıtılanlar, medyadaki yayınlar çerçevesinde aslında gerçeklik algımız oluşuyor. Dolayısıyla da ekranda bize yansıyan tüm duygu, düşünce ve davranışların hem bireylerimiz hem ailelerimiz ve hem de toplum üzerinde olumlu ve olumsuz etkileri olduğunu yadsımadan çözümler bulabilmemiz lazım.”

Kadınların dizilerde nasıl temsil edildiğinin önemine de işaret eden SELÇUK, “Kadınlarımızın daha edilgen bir şekilde, daha güçsüz, daha mağdur bir şekilde temsil edildiğini de görmekteyiz. Bunun dışında artık hem şiddeti yansıtmak noktasında hem de kadınları temsil etmek noktasında çok iyi örnekler de oluşmaya başladı. Biz bunları da takdirle izlemekteyiz.” dedi.

Bugünkü görüşmenin temel amacının, bunları beraberce şekillendirebilmek ve bir yol haritası oluşturabilmek olduğunu ifade eden Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanımız SELÇUK, bu çalışmayı ilk önce televizyonlarla başlayan bir seri dizi olarak düşündüklerini dile getirdi.

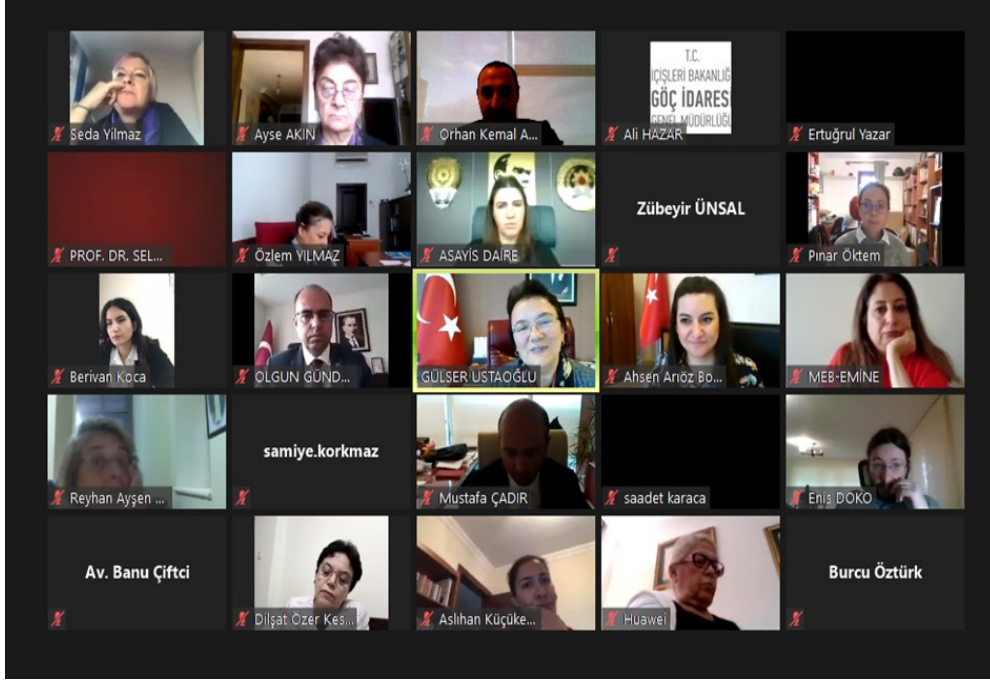
Bakan ERSOY: “Psikolojik Destekler ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Mağdurların Yanında”

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri ERSOY, programda yaptığı konuşmada kadına yönelik şiddetin vicdanları kanatmaya, toplumsal ve bireysel psikolojiyi olumsuz şekilde etkilemeye devam ettiğini belirtti. ERSOY, bu olayların hukuk, eğitim, aile, toplum gibi farklı başlıklar altında değerlendirilerek, alınan önlem, değişim ve iyileştirmelerle önüne geçilmesi için adımlar atıldığını söyledi.

Sosyal, ekonomik ve psikolojik destekler ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın mağdurların yanında olduğunu vurgulayan Sayın ERSOY, “Ancak şiddetin her türlü bir gündem maddesi olmaktan çıkana kadar başarılı olduğumuz yorumunu yapmayacağımızı da belirtmek isterim.” diye konuştu. Bakan ERSOY, “İnşallah birlikte, ortak akıl ve vicdana ses vererek bu sorunların üstesinden gelecek, sağlıklı bir toplumu inşa etmeyi başaracağız.” dedi.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 4. Ulusal Eylem Planı Hazırlık Çalıştayı Gerçekleştirdik

Kadına yönelik şiddetle mücadelede ülke politikalarının belirlendiği Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planlarının dördüncüsü için hazırlıklar, katılımcı ve bütüncül bir anlayışla gerçekleştirdik.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinasyonunda; Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 4. Ulusal Eylem Planı kapsamında 20 Ekim 2020 tarihinde ilgili kamu kurum ve kuruluşları, Sivil Toplum Kuruluşları, Akademisyenler, Uluslararası Kuruluşlar ve Sendika temsilcilerinden oluşan 150 kişinin katılımıyla hazırlık çalıştayı gerçekleştirdik.

Kadının Statüsü Genel Müdürümüz Gülser USTAOĞLU çalıştayı açılış konuşmasında; Küresel bir sorun olan kadına yönelik şiddetle mücadelede planlanan tedbirlere ilişkin bilgilendirme yaparak, 2021-2025 döneminde kadına yönelik şiddetle mücadele politikalarımıza yön verecek 4.Ulusal Eylem Planının katılımcı bir anlayışla oluşturulmasına ve tüm taraflarca sahiplenilmesine de çok önem verildiğini ifade etti. Açılış konuşmasının ardından katılımcılar;

- Adalete Erişim ve Mevzuat Düzenlemeleri,
- Farkındalık Yaratma ve Zihniyet Dönüşümü,
- Koruyucu ve Önleyici Hizmetler,
- Koordinasyon ve Politika Geliştirme

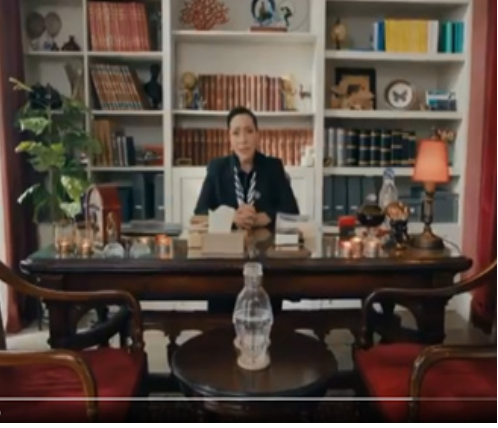
konu başlıklarında eşzamanlı oturumlarda katkılarını sundular. Günün sonunda oturum moderatörleri tarafından oturumlarda öne çıkan tespit ve somut öneriler tüm katılımcılarla paylaşıldı.

Kamu Spotları Mücadelemize Güç Kattı

Ülkemizde kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda yürütülen kararlı politikalar ve artan farkındalık gücümüze güç katıyor. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Gününde her yıl daha fazla kurum ve kuruluş kadına yönelik şiddetle mücadeleye destek veriyor. 2020 yılında da kamu kurum ve kuruluşları tarafından 25 Kasım'da kamu spotları hazırlandı, sosyal medya hesaplarında kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin mesajlar yayımlandı.

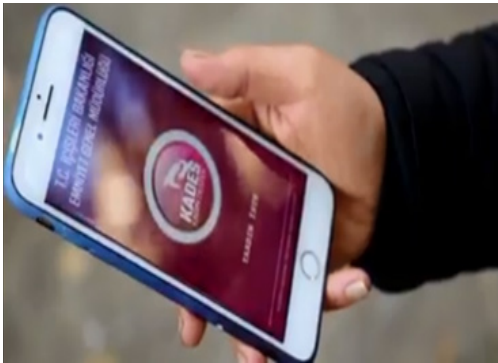
Bu yıl Bakanlığımız tarafından iki ayrı film hazırlandı. TRT'nin sevilen dizisi Masumlar Apartmanı oyuncularının rol aldığı filmde "Kadının şiddet yerine sevgi ve şefkatle kucaklandığı evler mutlu evlerdir. Çünkü sevgi de şiddet gibi bulaşıcıdır. Hep birlikte kadına yönelik şiddete dur diyelim." mesajı verildi.

Bakanlığımız tarafından hazırlanan bir başka kamu spotunda da sevilen dizilerin oyuncularını rol aldı. Filmin sonunda Kırmızı Oda dizisinde Doktor Hanım rolünü oynayan Binnur KAYA **"Şiddet görerek, izleyerek öğrenilir. Nesilden nesile aktarılır. Yayıldığında ise sadece bedenleri değil ruhları da yaralar, hayatları karartır. Gelin sevgi ve merhamet aşımız olsun. Hep birlikte mücadelede ederek şiddet zincirini kuralım."** ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı da 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü vesilesi ile bir şiddet mağdurunu merkeze alan iki ayrı kamu spotu yayımladı. Hazırlanan filmlerde, kadına yönelik şiddete karşı etkili mücadelenin "saklama"dan ve "görmezden gelme"den yapılabileceği mesajı verildi.

İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü ise KADES uygulamasına ilişkin farkındalık yaratmayı amaçlayan bir kamu spotu hazırladı. Kamu spotunda şiddete uğrama tehlikesi bulunan bir kadının, akıllı telefonundan KADES uygulamasını kullanarak güvenlik görevlilerine yardım talebini ilettiği ve güvenlik görevlilerinin olay yerine kısa süre içinde gelerek kişiyi kadından uzaklaştırdığı görüldü.

Diğer taraftan 25 Kasım günü Bakanlığımız tarafından hazırlanan kamu spotlarının ana teması olan #şiddetbulaşıcıdır etiketi ile binlerce mesaj paylaşıldı.

“11 Şubat Bilimde Kadın ve Kız Çocukları Günü”nü Kutladık

“Bilimde Kadın ve Kız Çocukları Günü Programı”nı Bakanımız Zehra Zümrüt SELÇUK’un ev sahipliğinde gerçekleştirdik.

Genel Müdürlüğümüz koordinasyonunda Konya Bilim Merkezi’nde düzenlenen program, güne özel hazırlanan infografik filmle başladı. Sonrasında bilim alanında başarılı kız çocukları ve kadın akademisyenler tecrübelerini paylaştılar.

Kadınlar, kız çocukları ve gençlerle bir arada olmaktan dolayı büyük mutluluk duyduğunu ifade ederek katılımcıları selamlayan Bakanımız Zehra Zümrüt SELÇUK; dünyamızı değiştiren, ülkemizi güzelleştiren ve yön veren tüm kahraman kadınlarımızı da minnetle andı.

Milli Uzay Programı’nın açıklandığını anımsatan Bakanımız SELÇUK, ülkede artık kadın astronotların konuşulacağı bir dönemin yaşanacağını vurguladı.

Kadınların sosyal girişimciliğin ve vakıf kültürünün de mimarı olduğuna dikkati çeken Bakanımız SELÇUK, şunları kaydetti:

“Burada ben pırıl pırıl gençlerimizi görüyorum. İnşallah onlarla beraber daha güçlü daha müreffeh bir Türkiye inşa edeceğiz. Bu güzel bilim merkezinde ve bu gibi birçok üniversitelerimizde, akademik merkezlerimizde sizlerle beraber güzel projelere imza atacağız. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olarak her daim gençlerimizin yanında olmaya devam edeceğiz.”

ÜRETEN KADINLARIMIZ KOOPERATİFLERLE GÜÇLENİYOR

Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü Çalışmaları Devam Ediyor

Cumhurbaşkanlığı I. 100 Günlük İcraat Programı’nda yer alan kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi, sürdürülebilirliklerinin sağlanması, kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi ve görünürlüklerinin artırılması hedefine kilitlendik.

Bakanlığımız, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı işbirliğinde 30 Ekim 2018 tarihinde imzalanan **“Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü”** kadınlarımıza umut oldu.

Protokol neticesinde oluşturulan “Kadın Kooperatifçiliği Çalışma Grupları” 81 ilimizde faaliyet göstermektedir.

2019 yılından bugüne kadar;

725 çalıştay/eğitim/bilgilendirme toplantısı yapıldı;

34 bin 334 kişiye ulaşıldı;

268 kadın kooperatifi ziyaret edildi;

175 yeni kadın kooperatifi kuruldu.

Türkiye Kooperatifler Fuarında Kadınlarımızın Başarısı Konuşuldu

24 - 27 Eylül 2020 tarihleri arasında ATO Congressium’da düzenlenen Türkiye Kooperatifler Fuarı’nın Açılış Töreni’ne Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanımız Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK katılım sağladı.

Sayın Bakanımız, son 10 yılda Türkiye’deki teknoloji girişimlerinin kurucularının yüzde 16’sının kadın olduğunu, bunun da Türkiye’yi, Avrupa’da dördüncü sıraya yerleştirdiğini belirtti. Bu olumlu tablonun daha da ileri noktaya ulaşmasında kadın girişimciliğinin, kadın kooperatifçiliğinin önemli bir payı olduğunu vurguladı.

Türkiye Kooperatifler Fuarı’nı önemsediklerini dile getiren Sayın SELÇUK, fuarın kadın girişimciliği konusunda da hayati rol üstlendiğini ifade etti.

Kadın kooperatifçiliğinin, kişisel gelişimi ve beceriyi artırma, girişimcilik fırsatlarını yakalama imkanı verdiğine işaret eden Sayın SELÇUK, kadın girişimciliğinin etkin olduğu toplumların ise gelişmişlik seviyesinin yüksek olduğunu vurguladı.

Bakanlık olarak girişimcilerin sayısının artırılması, kooperatiflerin gelişmesi ve çoğalması için gereken tüm destekleri sağladıklarını bildirdi. Kadın girişimcilere verilen hibelere değinen Sayın SELÇUK, 2019 sonu itibarıyla yaklaşık 220 bin kadının da girişimcilik eğitimi verildiğini kaydetti.

Kadın Kooperatifleri Bölgesel Buluşmaları Ses Getiriyor...

Kooperatifler işsizliğin önlenmesinde, yoksullukla mücadelede, sürdürülebilir kalkınma ve istihdam politikalarında en güçlü enstrümanlardan birisi...

Bu gücü kadınlarımız lehine kullanmak üzere oluşturulan Kadın Kooperatiflerinin arasındaki işbirliği ve diyalogu geliştirmek, farkındalık yaratmak ve iyi uygulamaları yaygınlaştırmak amacıyla bölgesel toplantılar düzenliyoruz.

Bizzat Bakanımız Zehra Zümrüt SELÇUK başkanlığında; Akdeniz, Ege ve Karadeniz Bölgesi kadın kooperatiflerinin temsilcileri ve il müdürlükleri kadın kooperatifleri çalışma gruplarının katılımıyla çevrimiçi buluşmalarımızı gerçekleştirdik.

Bölge: **Akdeniz**

Tarih: **15 Ekim 2020**

Katılımcı sayısı: **130**

(8 İl Valisi, Kadın Kooperatifleri Temsilcileri, İl Müdürlükleri Kadın Kooperatifleri Çalışma Grupları)

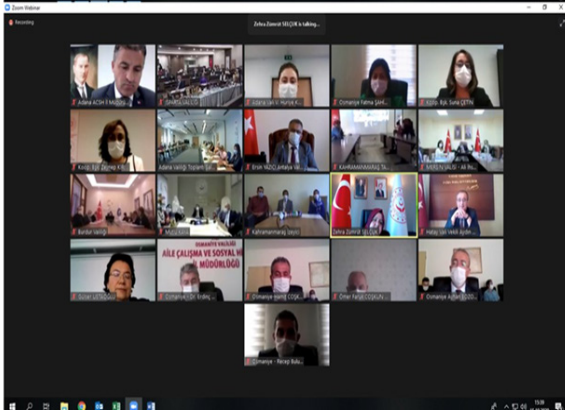

Bölge: **Ege**

Tarih: **21 Aralık 2020**

Katılımcı sayısı: **120**

(8 İl Valisi, Kadın Kooperatifleri Temsilcileri, İl Müdürlükleri Kadın Kooperatifleri Çalışma Grupları)

Bölge: **Doğu Karadeniz**
Tarih: **5 Ocak 2021**
Katılımcı Sayısı: **233**

Bölge: **Batı Karadeniz**
Tarih: **28 Ocak 2021**
Katılımcı Sayısı: **223**

“Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt ve Risk Değerlendirme Formu” Güncellendi

Aile içi ve kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında tedbirler alınmaya devam ediliyor. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız koordinasyonunda Adalet, İçişleri, Millî Eğitim ve Sağlık Bakanlıkları ile Diyanet İşleri Başkanlığınca hazırlanan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı” titizlikle uygulanıyor.

Bu doğrultuda Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan “Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt ve Risk Değerlendirme Formu” ocak ayı içerisinde gerçekleştirilen bir dizi toplantı sonrasında güncellendi.

Güncellenen yeni formda 6284 sayılı kanun kapsamındaki tedbirlere yönelik sorular da dâhil olmak üzere yer alan 20 soru ile şiddet mağdurunun şiddete uğrama riski değerlendiriliyor. Güncellenen form ülkelerdeki iyi uygulama örnekleri incelenerek ve paydaşların görüşleri alınarak geliştirildi. Kadın konuk evlerinde hizmet alan kadınların formu değerlendirmeleri de sağlandı.

Yeni formlar ile;

- Şiddet tanımları detaylandırıldı.
- Şiddetin sıklığı ölçülmeye çalışıldı.
- Risk arttırıcı durumlar mağdur ve fail açısından detaylı ele alındı.
- Boşanma aşaması, töre ve namus cinayet geçmişi incelendi.
- Silah durumu ve silaha kolay erişim durumu ele alındı.
- Çocukların şiddetten ne kadar etkilendiği analiz edildi.
- Koruyucu ve önleyici tedbir kararları ve etkinliği vurgulandı.

Söz konusu formun; kolluk, mülki amir ve hâkimin mağduru koruyucu tedbir kararları vermesindeki etkinliğini arttırması, barınma yeri sağlama ve koruma altına almadaki tereddütleri gidermesi, kolluk ve hâkimin faile yönelik önleyici kararlar almasındaki karar alma etkinliğini arttırması, ŞÖNİM'lerin mağdura yönelik vaka bazlı çalışmalarını kolaylaştırması hedefleniyor.

Elektronik Kelepçe Uygulaması 81 ile Yaygınlaştırıldı

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasında imzalanan protokol ile toplam 15 ilde pilot olarak başlatılan elektronik kelepçe uygulaması, bu yıl 81 ile yaygınlaştırıldı.

İçişleri Bakanlığı uhdesinde bulunan protokolle, Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi'nde (GAMER) kurulan 1000 kapasiteli elektronik kelepçe izleme merkezi 02.02.2021 tarihinde faaliyete geçti.

Elektronik kelepçe uygulamasıyla ilgili kanun kapsamında, aile mahkemeleri hakimleri tarafından verilen kararlara istinaden, şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunan kişilerin şiddet mağdurlarına yaklaşıp yaklaşmadığı izlenebiliyor.

İhlal olduğu takdirde mağdur ve failde bulunan cihazlara bildirim gönderilerek ikaz yapılabilir.

İhlalin devamında ise izleme merkezindeki görevlilerce ilgili kolluğa haber verilerek ihlali yapan faile müdahale edilmesi sağlanıyor.

Elektronik Kelepçe Uygulamasına İlişkin Eğitimler devam ediyor

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğümüz tarafından “Elektronik İzleme Merkezi”nin faaliyetlerinin aksamadan yürütülmesini sağlamak amacıyla, “**Elektronik Kelepçe Uygulaması**”na yönelik; iş süreçleri, uygulama ve prosedürlerin tanıtımına ilişkin;

13-14-22 Ocak 2021 tarihlerinde yaklaşık **160 ŞÖNİM Personeline**,
23 Şubat 2021 tarihinde **283 Emniyet, Jandarma ve ŞÖNİM personeline**
online eğitim verildi.

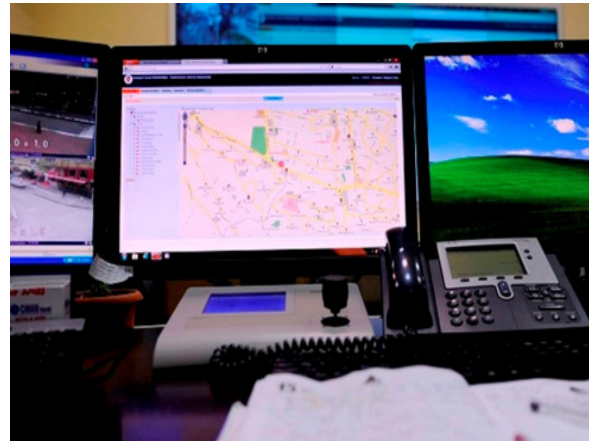
Kadına Yönelik Şiddeti Önlemede Dev Adım... “Risk Yönetim Modülü” Hayata Geçiriliyor

Risk Analiz ve Yönetimi Modülü Kadına yönelik şiddet olaylarında riskin zamanında tespitini ve tespit edilen riskin etkili bir biçimde yönetilmesini sağlamak ve sunulan hizmetlere yeni bir soluk getirmek amacıyla geliştirildi.

İçerisinde **risk analiz ölçeği** ve hizmet standartları doğrultusunda **risk düzeyine dayalı sosyal hizmet müdahalesi** adımlarını barındıran kapsamlı Modülün Ağustos-Aralık 2020 tarihleri arasında 18 ilimizde pilot uygulaması gerçekleştirildi.

Akademisyen, uzman ve uygulayıcı görüşleri ve istatistiksel analiz sonuçları ile nihai hali verilen Modül Bakanlığımız Aile Bilgi Sistemine (ABS) entegre edildi. Gelineen noktada **Risk Analiz ve Yönetim Modülü**’nün ülke geneline yaygınlaştırılması kapsamında 23 Mart 2021 tarihi itibarıyla Modülü kullanacak meslek elemanlarına yönelik eğitimlere başlandı. Modül Eğitimleri tamamlanarak, 81 ilimizde kadına yönelik şiddetle mücadele hizmetlerimiz risk değerlendirmeleri doğrultusunda yapılandırılacak ve sosyal hizmet müdahale sürecinin yol haritası belirlenecek. Böylelikle kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarında sadece kriz odaklı değil risk odaklı yaklaşım benimsenerek doğru tespit-nitelikli müdahale-etkin hizmet zinciri güçlendirilecektir.

“Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları” Oluşturduk

81 ildeki ŞÖNİM’ler ile 148 Kadın Konukevinde şiddet mağduru vatandaşlara kesintisiz hizmet vermeyi sürdürüyoruz.

Şiddet mağduru ve beraberindeki çocukların ihtiyaç duydukları konularda sosyal hizmet modellerine erişimlerini kolaylaştırmak, birebir destek almalarını sağlamak amacıyla ŞÖNİM’ler ve Kadın Konukevlerinin yanı sıra SHM’lerin de etkinliğini arttırmak amacıyla “2020 yılı itibariyle 81 ŞÖNİM ve 355 SHM’de olmak üzere toplam **436 kuruluşta** Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları oluşturduk.

Böylelikle kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamındaki koruyucu ve önleyici hizmetler, SHM Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları ile daha yaygın ve ulaşılabilir hale geldi.

Hedef Her Daim Daha İyiye Ulaşmak; Kadın Konukevleri Çıtayı Yükseltti...

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planlarımızda yer alan hedefler doğrultusunda farklı ihtiyaç gruplarına bir arada hizmet sunan kadın konukevleri artık ihtisaslaşıyor.

Daha etkin ve verimli hizmet sunumunu sağlamak üzere gerçekleştirilen ihtisaslaşma çalışmaları kapsamında 8 ilde 9 kadın konukevi “ihtisas kuruluşu” dönüştürüldü.

İhtisaslaşma çalışmaları kapsamında geliştirilen Kadın Konukevi Hizmet Standartları ve Öz Değerlendirme Rehberlerinin 81 ildeki tüm kuruluşlarımızda uygulanmasına yönelik çalışmalar da tüm hızıyla devam ediyor. Söz konusu rehberler, hizmet modellerine göre yapılandırılan fiziksel, yönetsel ve mesleki standartları içeriyor.

Kadın Konukevleri Hizmet Standartları için, 170 standart ve 600 alt ölçüt belirlendi.

Kadın Konukevi Öz Değerlendirme Rehberi ise; 10 standart ve bu standartları niteleyen 51 değerlendirme kriteriyle oluşturuldu.

Standartlar; gözlem, görüşme ve belge inceleme gibi somut ve kanıta dayalı yöntemlerle değerlendiriliyor. Söz konusu çalışmalar kapsamında; UZEM aracılığı ile

oluşturulan sanal sınıflarda toplam 36 oturumda kuruluş idarecisi ve meslek elemanlarının hizmet standartları ve öz değerlendirmeye ilişkin bilgilendirilme ve uygulamada görülen aksaklıklara yönelik eğitimler verilerek rehberlik gerçekleştirildi.

2020 yılı Kasım ayında, tüm kadın konukevlerimizde öz değerlendirme rehberleri kapsamında iç değerlendirme uygulaması gerçekleştirildi.

Mağdur Çocuklarımıza Özel Çalışma...

Kadın konukevinden hizmet almakta olan şiddet mağduru kadınların beraberindeki çocuklarına sunulan hizmetlerin standartlaştırılması ve geliştirilmesine yönelik Bakanlığımız ile Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) iş birliğinde özgün bir proje yürütülüyor. Proje ile kadın konukevlerinde anneleri ile birlikte kalan şiddet mağduru/şiddete tanıklık etmiş çocuklara yönelik hizmetlerin standartlaştırılması ve geliştirilmesi hedefleniyor.

Bu kapsamda; Genel Müdürlüğümüz, UNICEF ve akademisyenler iş birliğinde psiko-sosyal destek rehberi hazırlandı.

Söz konusu çalışmalar ile uzun vadede; şiddet mağduru veya şiddete tanıklık etmiş çocukların gelişimlerinin desteklenmesi, toplumsal düzeyde şiddet davranışının görülme sıklığının azaltılması amaçlanıyor.

Konukevlerimizde İş Kulübü Eğitimleri Başlatıldı

Kadın konukevlerinden hizmet alan kadınlarımızı; ekonomik hayata katılımları konusunda bilgi ve becerileri kazanmaları, toplumsal ve ekonomik alanda güçlenmeleri, daha nitelikli işlerde yer almaları ve kendilerine yeterli hale gelmeleri için destekliyoruz. Bu amaçla İŞKUR Genel Müdürlüğü işbirliğinde 81 ilde Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinde hizmet alan kadınlara yönelik iş kulübü eğitimleri düzenli olarak devam ediyor.

Kadın Konukevlerinden Hizmet Alan Kadınlara eğitimler vermek üzere; Kuruluşlarımızda görevli 235 yönetici ve meslek elemanlarına “Finansal Okuryazarlık” ve “Ebeveyn ve Bilgi Güvenliği” başlıkları altında eğitici eğitimleri gerçekleştirildi. 81 ilde kadın konukevinden hizmet alan mağdur kadınlara çevrim içi ortamda verilen eğitimler, Aile Bilgi Sistemine meslek elemanları tarafından kaydedilmekte ve takibi sağlanmaktadır.

“Türkiye’nin Mühendis Kızları Projesi” Devam Ediyor

Kadınların mühendislik alanında daha fazla yer almalarını sağlayarak, ülkemizin ekonomik ve sosyal güçlenmesine katkıda bulunmak amacıyla 2016 yılında başlayan “Türkiye’nin Mühendis Kızları Projesi” Bakanlığımız Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM), Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Türkiye Ofisi

(UNDP) ve Limak Vakfı işbirliğiyle devam ediyor. 2020 yılında tamamlanması planlanan Projenin bir yıl daha uzatıldı.

Mühendislik eğitimi alan kız öğrencileri, eğitimlerinin farklı aşamalarında birçok yönden desteklemek üzere yürütülen “Türkiye’nin Mühendis Kızları Projesi”, lise ve üniversitede okuyan kız öğrencilere yönelik iki ayrı programdan oluşuyor.

Lise programı ile liselerde eğitim gören kız öğrenciler, velileri ve öğretmenler mühendislik mesleği ile ilgili olarak farklı etkinliklerle bilgilendiriliyor. Bu yolla kız öğrencilerin mühendisliği meslek seçimlerinde daha fazla tercih etmeleri hedefleniyor.

2019-2020 dönemine ait faaliyetlere yönelik İzleme ve Etki Raporuna gösterdi ki; öğretmenlerin proje ve hedefleriyle ilgili memnuniyetleri ve kız öğrencilerin mühendislik mesleğine gelişen ilgisi büyük...

Üniversite programı ile; mühendislik fakültelerinde okuyan başarılı kız öğrenciler, eğitim hayatları boyunca birçok yönden destekleniyor. Bu destekler arasında; öğrenim bursu, staj ve istihdam imkânı, İngilizce dil eğitimi, ‘Mühendislik’te Liderlik’ sertifika programı eğitimleri ve gönüllü kadın mühendisler aracılığıyla mentorluk/koçluk desteği bulunuyor.

Program kapsamında 6 mühendislik dalı -bilgisayar, çevre, elektrik-elektronik, endüstri, inşaat ve makine mühendisliği bölümleri- destekleniyor.

Daha geniş kitlelere ulaşabilmek ve farkındalık yaratabilmek için projede yer alan mentorlar tarafından çekilen rol model videoları, projenin youtube kanalında yayınlanmaya devam ediyor.

Finansal Okuryazarlık ve Kadınların Ekonomik Güçlenmesi Seminerleri Devam Ediyor

“Cumhurbaşkanlığı İcraat Programları” ve “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı”nda yer alan “kadınların finansal okuryazarlık konusunda bilgi ve farkındalıkları artırılacaktır” hedefi kapsamında; Bakanlığımız İl Müdürlüklerinin koordinasyonunda gerçekleştirilen **“Finansal Okuryazarlık ve Kadınların Ekonomik Güçlenmesi Seminerleri”** devam ediyor.

Seminerlerle; kadınların para yönetimi, gelir, harcama, birikim, varlık, borç, tasarruf, yatırım, yatırım araçları, bireysel emeklilik sistemi gibi konularda farkındalıklarının artırılması ayrıca kadınların ekonomik güçlenmesine yönelik destek ve teşviklere ilişkin bilgilendirme yapılıyor.

Covid-19 sebebiyle etkinliklerimiz radyo programları, sosyal medya ve kitle iletişim araçları aracılığıyla gerçekleştirilmeye devam ediyor.

81 ilde

147 etkinlik gerçekleştirdik.

467 bin 680 kişiye ulaştık.

2021 yılında da devam edeceğiz...

İLLERİMİZDEN SEÇTİKLERİMİZ

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE İÇİN TOPYEKÛN SEFERBERİZ

81 İl'de Eş Zamanlı Toplantı Yaptık

Kadına yönelik şiddet, en önemli insan hakları ihlallerinden birisidir ve sona ermesi için tüm tarafların eşgüdüm içerisinde hareket etmesi gerekiyor. Bu kapsamda, Ülkemizde **“3. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı”** Bakanlığımız koordinasyonunda, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı işbirliğinde hazırlanmış **“Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı”nda** öngörülen tedbirler dâhilinde ciddi bir seferberlik başlatıldı.

2020 yılında **“25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü”** kapsamında toplumsal farkındalığın artırılması, koordinasyon ve iş birliğinin güçlendirilmesi ile yapılan faaliyetlerin ön plana çıkarılması amacıyla Ulusal Eylem Planı ve Koordinasyon Planı gereğince; Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonları 81 ilde 25 Kasım 2020 tarihinde saat 10:00’da eş zamanlı olarak toplandı. Toplantı sonrasında ise İl/İlçe Emniyet Müdürlükleri ve Jandarma Komutanlıkları bünyesindeki Büro Amirlikleri toplantıya katılan heyet ile ziyaret edildi.

Farkındalık Çalışmaları Aralıksız Devam Ediyor...

Trabzon

“Kadına Verilen Değer Her Şeye Değer” Sloganıyla yola çıkan Trabzon ŞÖNİM; aile içi şiddetle mücadelede bilgilendirme ve farkındalık çalışmalarını Tonya Beşikdüzü ilçelerinden başladı.

Amasya

İki işletme; kadın erkek fırsat eşitliğine dikkat çekmek için %50 kadın çalışan kotası uygulamaya başladı. İşletmeler kadına yönelik şiddete ilişkin mesajlar içeren tişörtlerle de farkındalık çalışmasına katıldı. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, her iki işletmeye teşekkür belgesi takdim etti

Yalova

İl Müdürlüğümüz, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi mahalle ve köy muhtarlarını 7 Eylül 2020 tarihinde kadına yönelik şiddetle mücadele eğitiminde bir araya getirdi.

Elazığ

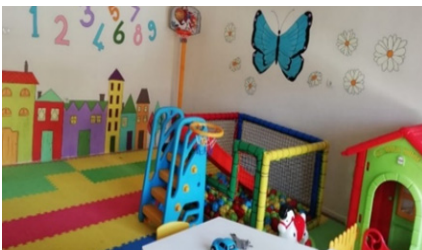
Vatandaşlarımıza, COVID 19 pandemi sürecinde en çok kullanılan dezenfektan, kolonya gibi ürünleri acil yardım hatları ve ŞÖNİM'i de tanıttık.

Sakarya

Hizmet Kalitemizi Sürekli Geliştiriyoruz...

Kadın Konukevleri Hizmet Standartları Rehberi kapsamında Sakarya kadın konukevinde anneleriyle birlikte hizmet alan çocuklara yönelik hizmetlerin nitelikli bir şekilde yürütülebilmesi için oyun ve etüt odası düzenlemeleri yapıldı. Çocuklara yönelik kuruluştaki düzenlenecek mesleki çalışmalarda ve drama çalışmalarında kullanılmak üzere tiyatro sahnesi kuruldu.

Maskelere Kadın Dokunuşu:

Kadın Konukevlerimizde Yapılan Maskeleri Kullandık Ev tekstili kursu yürütülen ve atölyeleri olan Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinden hizmet almakta olan kadınlar, kurs eğitmenleri gözetiminde maske üretimine başladı. Kadın konukevlerinde üretilen maskeler İl Müdürlüklerimiz ve bağlı diğer kuruluşlarımızda çalışanların ve hizmet alanların kullanımı için dağıtıldı.

Edirne

Kadın El Emeği Otobüsü Yola Çıktı

Kadın emeğine ve üretimine olan önemi vurgulayan “Edirne Kadın El Emeği Ürünleri Satış ve Tanıtım Otobüsü” Bakanımız Zehra Zümrüt SELÇUK’un canlı yayın katılımıyla faaliyetlerine başladı.

Satış ve tanıtım otobüsü; kadın kooperatiflerinde, halk eğitim merkezinde, SODAM’da üretim yapan kadınlarımızın el emeklerinin satış ve tanıtımı için Keşan-Enez ilçelerinde ilk satışlarını gerçekleştirdi.

Kadın El Emeği Otobüsü ilk şehir dışı ziyaretini Ankara’ya yaptı. Ankara Ticaret Fuarına giden otobüs ile; ürünlerinin satış ve tanıtımını gerçekleştirildi.

Malatya

“Türkiye’de Kooperatifçilik ve Kadın Kooperatifleri Paneli” Düzenlendi

20 Temmuz 2020 tarihinde Malatya ilinde düzenlenen “Türkiye’de Kooperatifçilik ve Kadın Kooperatifleri Paneli”ne Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü olarak katılım sağlandı. Malatya’da kadın girişimciler ve kooperatiflerle bir araya gelinerek, yerel ürünlerle ilgili kooperatiflerin nasıl etkin bir şekilde kurulup yönetilebileceğinin anlatıldığı panelde kadınların kooperatifçilik konusundaki bilgi ve bilinçlerinin arttırılması hedeflendi.

Aksaray

“Kooperatifleşme Yolunda Kadın Zirvesi Çalıştayı” Gerçekleştirildi

18 Ağustos 2020 tarihinde Aksaray ilinde kadın kooperatiflerinin sayısının artırılması ve desteklenmesi amacıyla gerçekleştirilen çalıştay programına Kadının Statüsü Genel Müdürü Gülser USTAOĞLU konuşmacı olarak katıldı. Programın çalıştay kısmında yeni kurulan 14 kadın kooperatifinin faaliyet, destek ve ziyaret planlamaları ele alınarak, toplu imza töreni ve plaket takdimi yapıldı.

Mardin

“Bir Dünya Üreten Kadın Projesi” Kadın İstihdamını Artırıyor

Kadın istihdamını artırmak için destek verdiğimiz projelere bir yenisini daha ekledik. Mardin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından SOGEP Programı çerçevesinde Dicle Kalkınma Ajansı'na sunulan “Bir Dünya Üreten Kadın Projesi” kapsamında kırsaldaki kadınların kooperatifleşmesini sağlayarak istihdama kazandırılması planlanıyor. Kurulacak lavanta bahçelerinde organik ürün yetiştiriciliği ve tarım alanında marka değeri yüksek ürünlerin yetiştirilmesi hedefleniyor.

Isparta

İşte Kadın Kooperatifi Kuruldu

Isparta Ticaret ve Sanayi Odası Kadın Girişimciler Kurulu'nun katkılarıyla kurulan “İşte Kadın Kooperatifi”nde kentte yaşayan 180 kadının sipariş üzerine evde ürettiği gül ve lavanta bebek, minyatür halı, magnet gibi çok sayıda eşya satışa sunuluyor. Kooperatif ürünlerin satışını il merkezinde açılan satış ofisinden yapıyor.

Osmaniye

Kadınlarımız Osmaniye'nin Süs Bitkilerini Yetiştiriyor

Osmaniye ilinin ilk kadın kooperatifi olan Değirmen ocağı Rahime Hatun Kadın Tarımsal Kalkınma Kooperatifi; ilin süs bitkisi ihtiyacının yerel imkânlarla karşılanmasını hedefliyor. Bu amaçla başta gül olmak üzere çeşitli süs bitkileri yetiştiriyor.

Antalya

Yılın Kooperatifi Ödülü; “Engelliler ile Engelli Çocuk Annelerine Destek Kadın Girişim Üretim ve İşletme Kooperatifi”nin...

Engelliler ile engelli çocuk ailelerine destek olmak amacıyla 2015 yılında Antalya’da kurulan Engelliler ile Engelli Çocuk Annelerine Destek Kadın Girişim Üretim ve İşletme Kooperatifi, atölye çalışmalarıyla engelli çocuklara ve ailelere beceriler kazandırmanın yanı sıra ailelerin gelir elde etmesi için ürünlerin satışına da olanak sağlıyor.

24 - 27 Eylül 2020 tarihleri arasında düzenlenen IV. Türkiye Kooperatifler Fuarı’nda, Antalya Engelliler ile Engelli Çocuk Annelerine Destek Kadın Girişim Üretim ve İşletme Kooperatifi, Kadın Girişimci Alanında Yılın Kooperatifi Ödülünü aldı.

Bilecik

Cennet Hurması Kurutma Tesisi ilk hasadını yaptı

14 Kasım 2020 tarihinde İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğüne kabul edilen ve Bilecik Başköy Baştacı Kadınlar Derneğince yürütülen kadının güçlendirilmesi amaçlı “Cennet Hurması kurutma tesisi” ilk hasadını yaptı. İlk hasatda; derneğimizin yanındaydık.

Adıyaman

Kadın Kooperatifleri TRT GAP radyosunda tanıtıldı

İl Müdürlüğümüz koordinasyonunda 25 Kasım 2020 tarihinde, Adıyaman Bethesna Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi'nin katılımıyla kadınların istihdamına yönelik çalışmaları paylaşmak üzere TRT GAP Radyosunda bir program gerçekleştirildi.

Birlik ve Beraberliğimizin Pekiştiği Anları Paylaşarak Çoğalttık...

Kadın Konukevlerinde; 10 Kasım'da aramızdan ayrılışının 82. Yılında Cumhuriyetimizin kurucusu **Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü** andık.

Öğretmenlerimizi unutmamak... Ülkemizin geleceğini şekillendiren ve eğitimin temel taşı olan öğretmenlerimizin özel gününe yönelik kuruluşlarımızdan hizmet alan kadınlar ve beraberindeki çocukların katılımlarıyla etkinlikler düzenlendik.

"3 Aralık Uluslararası Engelliler Günü"nde konunun önemine dikkat çekmek ve farkındalık oluşturmak amacıyla kuruluşlardan hizmet alan kadın ve beraberindeki çocuklarla çeşitli faaliyetlerde bulunduk.

TEMATİK GÜNDEM

COVID-19 Döneminde; Kadın, Ekonomi ve Çalışma Hayatı

Tüm dünyanın olduğu gibi ülkemizin de gündeminin öncelikli konusu koronavirüs salgını ve bu salgına ilişkin alınan önlemler oldu. Söz konusu salgın ile mücadele kapsamında ülkemizde de çeşitlenen ihtiyaçları karşılamaya yönelik tedbirler alınmaya devam etti.

Koronavirüs (COVID-19) salgınının ülkemizde yayılmasının engellenmesi kapsamında Cumhurbaşkanlığımız öncülüğünde, başta Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız olmak üzere ilgili tüm kamu kurum kuruluşları tarafından gerekli önlemler ivedilikle alındı.

Bu kapsamda, özellikle salgının yayılmasını önlemek amacıyla toplu etkinlik ve faaliyetler iptal edildi ve zorunlu haller haricinde vatandaşlarımızın toplu yaşam alanlarından uzak kalması sağlanıyor.

COVID-19 salgınının ekonomi ve çalışma hayatı üzerindeki etkileri ile mücadele kapsamında Bakanlığımız tarafından kadınlara yönelik alınan tedbirler kısaca şu şekilde özetlenebilir;

- 13 Mart 2020 tarihinde Cumhurbaşkanlığı tarafından Kamuda çalışanlara yönelik alınan kararla; hamileler, yasal süt izni kullananlar, engelli çalışanlar, yöneticiler hariç 60 yaş ve üzerinde olanlar, kronik hastalığı olanlar 12 gün süreyle idari izinli sayıldı. Ayrıca, okul öncesi ve ilköğretimde çocuğu olan kadın çalışanların yıllık izin taleplerinin karşılanması, yıllık izin hakkı olmayanlara mazeret izni verilmesi uygun görüldü.
- 22 Mart 2020 tarihinde, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlara, uzaktan çalışma, dönüşümlü çalışma gibi esnek çalışma yöntemi uygulanabilmesine ve idari izin verilmesine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayımlandı. Benzer uygulama özel sektörde çalışanlar için de getirildi.

- 29 Mayıs 2020 tarihi itibarıyla, Koronavirüs Bilim Kurulu'nun tavsiyeleri doğrultusunda, Cumhurbaşkanlığı Genelgesiyle kamu görevlilerine yönelik idari izin uygulaması kaldırıldı. Bununla birlikte çalıştırılma biçimine bakılmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan yönetici kadro ve pozisyonunda bulunanlar hariç 60 yaş ve üzeri olanlar, Sağlık Bakanlığı'nın belirlediği kronik hastalığı bulunanlar ile hamileler idari izinli sayıldı.
- Faaliyetlerine ara verilen özel kreşler, gündüz bakımevleri ve çocuk kulüpleri 1 Haziran 2020 tarihi itibarıyla yeniden hizmet vermeye başladı. Bu kapsamda, Bakanlık tarafından açılış izni verilen ve denetlenen özel kreşler, gündüz bakımevleri ve çocuk kulüplerinin uyması gereken kurallar ve alınacak tedbirlere ilişkin kılavuz, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünce tüm illere gönderildi. Kılavuzda kuruluşlar, çocuklar, veliler ve servisler için alınacak önlemler detaylı bir şekilde anlatıldı.
- Cumhurbaşkanlığı tarafından açıklanan Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi çerçevesinde, kısa çalışma ödeneğinden faydalanmak için gereken süreçler kolaylaştırıldı ve hızlandırıldı. Böylece faaliyetine ara veren işyerlerindeki işçilere geçici bir gelir desteği verirken, işverenlerin de maliyeti azaltıldı.
- Cumhurbaşkanlığı tarafından açıklanan Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi çerçevesinde uygulanan "Sosyal Destek Programı" kapsamında; ilk fazda (1-5 Nisan tarihleri arasında) düzenli sosyal yardım alan 2 milyon 111 bin haneye, ikinci fazda 19 Nisan tarihi itibarıyla 2.3 milyon haneye 1000'er TL nakdi ödeme yapıldı.
- Nakdi sosyal destek programları arasında yer alan Şartlı Sağlık Yardımı, Şartlı Gebelik Yardımı, Şartlı Doğum Yardımı ve Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Yardım Programları çerçevesinde ödenen miktarlar artırıldı.
- COVID-19 salgını nedeniyle faaliyetlerini durdurmak durumunda kalan kadın kooperatiflerinin salgın sürecinde ve sorasında desteklenmesi amacıyla; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlüklerinin koordinasyonunda kadın kooperatifleri ile işbirliği içerisinde çalışmaların yürütülmesi desteklendi. Bu kapsamda 2019'a göre 2020'de yeni kurulan kadın kooperatif sayısı yüzde 61 arttı.
- Cumhurbaşkanlığı 180 Günlük İcraat Programlarında yer alan "Finansal Okuryazarlık ve Kadınların Ekonomik Güçlenmesi Seminerleri" kapsamında kadınların ekonomik ve sosyal açıdan güçlenmesi amacıyla gerçekleştirilen farkındalık ve bilgilendirme toplantıları, seminer ve çalıştaylar ile 467 bin 680 kişiye ulaşıldı.

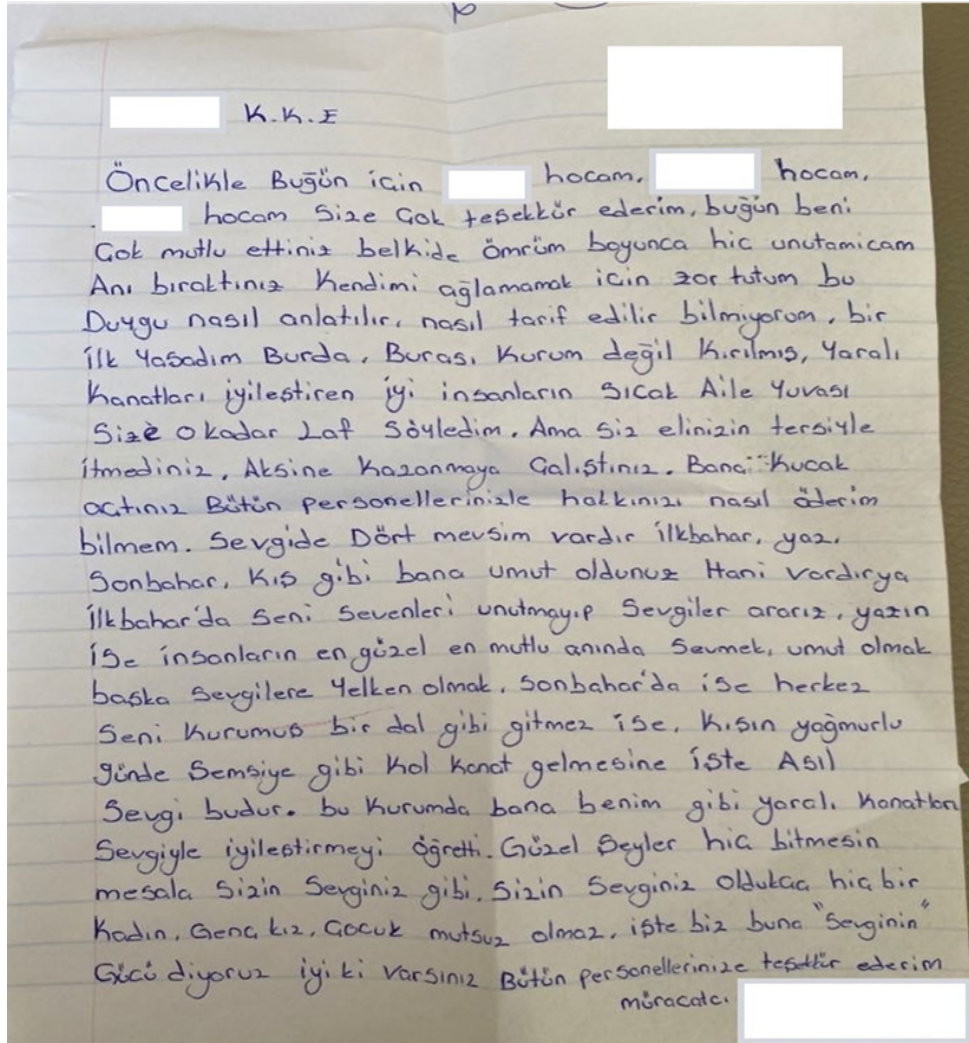
Hayatına Dokunduğumuz Kadınlarımızdan Mektuplar Aldık

81 ilde Bakanlığımıza bağlı 111 Kadın Konukevi 2.743 kapasite ile kadın ve beraberindeki çocuklara hizmet sunuyoruz. Kadın konukevlerinde, kadın ve beraberindeki çocuklara güvenli barınma yerinin sağlanması, psikolojik destek, meslek edindirme kurslarına yönlendirme, harçlık desteği, hukuki destek ve ücretsiz kreş ve çocuk kulübü gibi hizmetler veriliyor. Kuruluşlarımızdan hizmet alan kadınların hizmet aldığı süreçte veya hizmetini sonlandırırken kuruluş personeline yazdığı anlam ve duygu dolu mektuplar hizmet aldığı kadın konukevi ve Genel Müdürlüğümüzde görev yapan personelin motivasyon kaynağı oldu.

Müracaatçılarımızın ve varsa beraberindeki çocuklarının kuruluştan hizmet aldığı sürece sorunlarının çözülmesi, ihtiyaçlarının karşılanması ve güçlenme süreçlerinde fedakârca görevlerini yapan personelimize teşekkür ediyoruz.

“Size çok teşekkür ederim, bugün beni çok mutlu ettiniz.”

“Burası Kurum değil kırılmış, yaralı kanatları iyileştiren iyi insanların Sıcak Aile Yuvası.”

“İşte biz buna “Sevginin” gücü diyoruz iyi varsınız Bütün personellerinize teşekkür ederim.”

"Sen çok güzel seviyorsun kırmadan, incitmeden, acıtmadan, eksiklik hissettirmeden seviyorsun."

Müdüre Annem'ee ---
Bugün Kasım ayının 19.günü ve ebim ayının 10'undan
bu yana başının belası olmaya başlamıştım müdüre
Anne... Artık Yaşama Zamanım geldi (Öledenayılma)...
40 gün içinde Seni Çok fazla benimsedim Anne.
Bu durundan hiç şikayeti değilim. Seni görünce
şöyle bir tabanı yıktım. Her doğurmayan bir kadın
Kendi Ağzından başkasına annelik yapamaz
dişince sandıydım. Bu konuda yanılmayı Çok istedim
Ve yanıldım. Müdüre anne sana birsey söylemek
istiyorum. Sen Çok güzel seviyorsun kırmadan,
incitmeden, acıtmadan, eksiklik hissettirmeden seviyorsun
Yaratlarını Sararak, iyseltirerek seviyorsun her gün
Bir Göğesi bu ile biler gibi sevginle besliyorsun
Benimde istediğim bu değilmi? Sen benim
görmek istediğim, hissetmek istediğim Duyguları
Yaratıyorsun ve besliyorsun? Anne olmak için
Doğurmak gerekmiyor Bir vicdan Sahibiysen Olsan
ama bu fazla (SENDEKİ VICDAN) varsa eğer
Gıcekten Anne olabileceğini anlarken engizel
debelde Yazar ve Yazar u
iyiki VARSIN ÖZANNEM

Sen Seviyorum

"İYİ Kİ VARSIN ÖZ ANNEM."

"Bin bir korku ve endişeyle geldiğim bu kurumda korku ve endişelerim yok olup yerini güvene bıraktı.

Merhaba, ben [redacted] yaklaşık 1 aydır bu kurumdayım. Binbir korku ve endişe ile geldiğim bu kuruma, başta Melis Hanımın sonra diğer yetkili personellerin çalışmalarını ve disiplinli davranışlarıyla korku ve endişelerimi yok olup yerini güvene bıraktı. Bunun için buradaki herkese çok teşekkür ederim. Ve umarım kurum varlığı süresince hep başarılı işlere imza atar ve takdir görür. Çünkü burada çalışan insanların hepsi açık fikirli, yenilikçi olup burada siddet mağduru ya da diğer sebeplerle burada yaşayan kadınlara hep destek oldukları ve daima halaten onları bir tavır takındıklarını gördüm. Bunlara şahit olmak beni çok mutlu etti. Çünkü ülke çapında kadınlarla ilgili yaşanan olumsuz gelişmeler yanında gördüm ki kadınlar destek alan, gelişimini ve psikolojisini önemseyen, konulara ilgilili eden insanlar, olumsuz bir ve bu başarılı bir ekip çalışmasıyla zenginleşmiş, umarım kurum, gerek müdür ve çalışanlarıyla gerek varlığıyla hep öne gitsin. Buradaki insanlarla tanıştığım için, farklı bir tecrübe yaşadığım için mutluyum açıkçası, birçok şeylerin farkına varmamı sağladı. Ve ileride okullarıma kavuşursam burada yaşadıklarımı, iletişime bulunduğum tüm insanları istemek, hayal gücünde yer ettikleri, katkıları dolayısıyla bir proje haline getirmeyi çok istiyorum...

Umarım daha kaliteli ve sağlıklı partilerde tekrardan karşılaşma imkanı buluruz. Beni hiçbir zaman odasından geri çevirmeyen başta [redacted] Hanım, [redacted] Hanım ve [redacted] Bey olmak üzere tüm iyi niyetleri için tüm personellere teşekkür ederim...

"Buradaki insanlarla tanıştığım için mutluyum açıkçası, birçok şeylerin farkına varmamı sağladı."

"Sizden Allah bin kere razı olsun çocuklarım ve benim için yaptığınız iyilikler için."

" HERŞEY İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM "

Sevgi ve saygılarımla [] hanım bilinki bunu kalbimden içimden geçen bütün duygularım ile yazıyorum sizden Allahım bin kere razı olsun çocuklarım ve benim için yaptığınız iyilikleriniz için siz çok merhametli ve mert bir kadınsınız kendi mertebeniz yüksek olmasına rağmen insanları küçük görmeyen yüksekten bakmayan birisiniz bizi dinleyen yardımcı olmaya çalışan ve bizi gördüğünüz zaman yardım veren merhaba nasılsınız demeniz bir müdür olarak bizi okadar çokmutlu ediyor ki nasılsınız derseniz bize çok moral oluyor. Çocuklarım ve ben sizin bu iyiliğinizi hiç unutmayacağız. Çünkü en zor günümüzde yanımda oldunuz size ne kadar çok teşekkür etsem azdır. Siz kendi çocuğunuzun oynadığı telefonu alıp benim çocuklarıma verdiniz ve çocuklarım derslerinden geri kalmadı derslerine katıldı oğlum okumayı yazmayı öğrendi bu iyiliğinizi hiç unutmayacağız Narazılarında size dua ediyorum Allahım Ayşe hanım bize yardımcı oldu sende ona yardımcı oldiye

- kim bir (münin) kardeşinin bir ihtiyacını giderirse Allah da onun ihtiyacını giderir.
 - Hayra vesile olan, hayrı yapan gibidir.
 - insanlara merhamet etmezse Allah da ~~merha~~ merhamet etmez
 - kim bir müslimane bir sıkıntıdan kurtarırsa bu sebeple Allah da onu kıyamet günü sıkıntılarının birini kurtarır.
- hiç şüphe yok ki doğruluk iyiliğe götürür iyilikte

MAKALE

KADINLARA YÖNELİK AYRIMCILIĞIN KÖKENLERİ: KALIPYARGILAR

Onur Dinçer / AÇSH Uzmanı

8 Mart neden var?

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 16 Aralık 1977 tarihinde 8 Mart'ın "Dünya Kadınlar Günü" olarak anılmasını kabul etmiştir. Bu kabulün arkasında kadınların yasal ve sosyal düzlemde eşit hak taleplerini içeren tarihsel bir mücadele söz konusudur.

8 Mart; insan hakları temelinde kadınların hayatın tüm alanlarında eşit temsil hedefini ve bu hedefe ulaşmadaki başarıların küresel olarak kutlanmasını içeren sembolik bir gündür. Kadın hakları alanındaki son yüzyılda gerçekleşen çok önemli ilerlemelere ve gelişmelere rağmen hala birçok sorun; kadınlara yönelik eşitsizlik, ayrımcılık ve şiddet temelinde küresel olarak varlığını sürdürmektedir.

Kadına yönelik şiddet bu sorunların en görünürü olsa da aslında eğitim, sağlık, istihdam, karar alma süreçleri gibi birçok alanda kadınlar küresel düzeyde hala dezavantajlı konumdadırlar. Dünya Ekonomik Forumunun (WEF) 2020 yılında yayınlanan ve 153 ülkedeki gelişmelerin incelendiği "Cinsiyet Uçurumu Raporuna" göre siyasi temsildeki cinsiyet uçurumunu kapatmanın 95 yıl alacağı öngörülmektedir.

2019 verilerine göre kadınlar parlamentodaki sandalyelerin % 25,2'sine ve bakanlık pozisyonlarının sadece % 21,2'sine sahiptir. Hatta bazı alanlarda gerilemeler de mevcuttur. Ekonomik katılım ve fırsatlar özelinde eşitliğe ulaşılmasının 257 yıl alacağı hesaplanmaktadır.¹

Dolayısıyla 8 Mart, kaydedilen başarıların kutlanmasına vesile olurken, hızlı bir şekilde sağlanması gereken gelişmeleri ve alınması gereken tedbirleri hatırlamak ve harekete geçmek için de bir fırsat sunmaktadır.

Birçok ülkenin yasal düzlemde eşitliği sağladığı göz önünde bulundurulduğunda neredeyse tüm alanlarda hala sorunların devam etmesinin nedenleri merak uyandırıcı olsa da aslında cevap çoğu zaman gözlerimizin önünde bulunmaktadır. Cinsiyete dayalı kalıp yargılar, gündelik hayattan başlayarak tüm sosyal kurgular üzerinde hala ciddi oranda etki sahibi.

Peki bu olumsuz kalıp yargılar neye dayanır ve nasıl sonuçlara yol açar?

¹<https://www.weforum.org/reports/gender-gap-2020-report-100-years-pay-equality>

Aktarım ve yargılar

Antik Yunan'dan bugüne bilginin kaynağı hep sorgulana gelmiş; filozoflar genellikle bilginin kaynağı olarak sezgi, deney ve akıl gibi araçları öne sürmüşlerdir. Fakat bilgi; deneyim aktarımı ve öğrenme yoluyla da edinilebilmektedir. Tek bir insanın her şeyi kendisi deneyimleyerek öğrenmesi mümkün olmadığından aktarım; bireylerin ve grupların insanlık tarihi boyunca yer yer yığılarak meydana gelmiş bilgi kümelerinden faydalanmasını mümkün kılmıştır. İnsana özgü olan “dil” ve “yazı” kuşkusuz bu aktarım için en çok ihtiyaç duyulan araçlardır. Bu sebeple gündelik hayat pratiklerinden makro teorilere kadar her şey dil üzerinden kurulur ve daha sonra insan aklı süzgecinden geçerek anlam dediğimiz senteze dönüşür.

Aktarımı bir araç olarak kullanabilmek insanlığın gelişmesi için son derece işlevsel olmakla birlikte insan zihninin gerçekliğe temasında kesintilere ve yanlış yönlendirmelere sebep olan “kalıpyargılar” da aktarımla nesilden nesile, topluluktan topluluğa yayılabilmekte ve şekil değiştirerek korunabilmektedir.

Kalıpyargılar daha önce yaşanmamış bir deneyimle karşılaşıldığında hızlı tepki vermek için bir hayatta kalma içgüdüğü olarak işlevseldir.

Fakat gündelik hayatın inşasında söz konusu kalıpyargılar insanlar ve insan grupları hakkında olduğunda durum sorunsal bir hal almaktadır. Irkçılık, islamofobi, yabancı düşmanlığı gibi birçok pratik doğrudan bu kalıpyargılarla ilişkilidir. Sosyal psikolojide kalıpyargı, belirli bir grup veya insan sınıfı hakkında sabit, aşırı genelleştirilmiş bir inanç anlamına gelmektedir. Bir kişinin, o grubun tüm üyelerinin sahip olduğu varsayılan bir dizi özellik ve yeteneklere sahip olduğu sonucuna dayanmaktadır. Kalıpyargılar; bireyler arasındaki farklılıkları görmezden gelmemize neden olur ve bu nedenle insanlar/insan grupları hakkında doğru olmayabilecek şeyler düşündürür.²

Dünya tarihi içerisinde en yaygın kalıpyargılar, istisnasız tüm insanları ilgilendirdiğinden cinsiyete dayalı olanlardır. Bir cinsiyetin neyi yapıp neyi yapamayacağına ilişkin zihinsel kategoriler sıklıkla sayısız örneklerle yanlış olduğunun ortaya konulmasına ve arkasında bilimsel bir gerçeklik barındırmamasına rağmen sosyal hayatın şekillenmesinde önemli bir role sahiptir.

Cinsiyete dayalı kalıpyargı, kadınlar ve erkekler tarafından sahip olunan ya da sahip olunması gereken özellikler ya da bu özellikler ya da rollere ilişkin genelleştirilmiş bir görüş ya da önyargı olarak tanımlanmaktadır. Cinsiyet kalıpyargıları, kadın ve erkeklerin kişisel yeteneklerini geliştirme, mesleki kariyerlerini sürdürme ve yaşamları hakkında seçimler yapma kapasitelerini sınırladığında zararlıdır. Cinsiyete dayalı kalıpyargı, bir

²<https://www.simplypsychology.org/katz-braly.html>

kadına veya erkeğe yalnızca cinsiyetinden dolayı belirli nitelikler, özellikler veya roller atfetme pratiğini ifade eder. Bu toplumsal klişeler, insan hakları ve temel özgürlüklerin ihlaliyle sonuçlandığında yanlış ve zararlıdır.³ Kalıpyargılar hem kadınlar hem de erkekleri olumsuz etkileyebilmekle birlikte; kadınlar üzerindeki etkileri tarihsel ve sosyolojik olarak daha yıkıcı sonuçlara sebep olabilmektedir.

Bu kalıpyargıların zararlı etkilerinden biri; kalıpyargıların yönlendiği grupların da bu zihinsel kategorileri içselleştirmesidir. Cinsiyete dayalı kalıpyargılar ve hangi cinsiyetin ne yapabileceği ve yapamayacağına yönelik algı oluşturan önyargılar dünya genelinde kız çocuklarının mühendislik, mimarlık, tıp gibi teknik alanlarda meslek seçimleri yapmaları ve bu alanlarda başarılı olmaları önünde hala büyük bir engel teşkil etmektedir.

Bariz sonuçlar

Bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik (STEM) mesleklerinin dünyada hızlanarak büyüyeceği öngörülmektedir. Bununla birlikte, STEM’de cinsiyetler arası uçurum devam etmektedir. Bu uçurumun eğitim aşamasında başladığı ve “kadın mesleği” ile ilgili beklentilerden (kalıpyargılardan) beslendiği görülmektedir. Matematik ve fen bilimlerindeki her iki cinsiyetteki çocuklar arasında benzer başarı puanlarına rağmen, yükseköğretimde dünya genelinde STEM alanlarını okuyan öğrencilerin çok büyük çoğunluğunu erkekler oluşturmaktadır.

Kadınların katkıları STEM kariyerlerinde de genellikle göz ardı edilmekte; kadınlar akranlara, rol modellere ve mentorlara erişim eksikliğinden kaynaklanan izolasyona maruz kalmakta ve daha az ücret almaktadırlar. 2019 verilerine göre Avustralya’da kadınlar, STEM’le ilintili sektörlerde çalışanların sadece % 27’sini oluşturmakta ve bu sektörde erkeklerden %19 daha az kazanmaktadırlar.⁴

Cinsiyete dayalı kalıpyargılar sosyal hayatın tüm alanlarında etkili olmakta ve kadınların ve kız çocuklarının tam potansiyellerine ulaşmasına engel olmaktadır. Avrupa Konseyi tarafından sunulan aşağıdaki veriler bu yargıyı doğrular niteliktedir⁵:

- Kadınlar ücretsiz ev işlerine erkeklerden neredeyse iki kat daha fazla zaman harcamaktadırlar(OECD ülkeleri).
- Kadınların % 80’i iş yerinde cinsiyete dayalı olarak kendilerini değersiz ve önemsiz hissettirecek açıklamalara/yorumlara maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.
- Kadınlar Avrupa’daki haber kaynaklarının ve konularının yalnızca % 25’ini temsil etmektedir.
- Sırbistan’da araştırmalar, iş hayatındaki kadınların % 76’sının erkekler kadar ciddiye alınmadığını göstermektedir.

³<https://www.ohchr.org/en/issues/women/wrgs/pages/genderstereotypes.aspx>

⁴<https://www.catalyst.org/research/women-in-science-technology-engineering-and-mathematics-stem/>

- Fransa’da, ankete katılan genç kadınların % 50’si sadece kadın oldukları için son zamanlarda adaletsizlik veya aşağılamaya maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.

Cinsiyete dayalı kalıpyargılar kadınların bir kariyer oluşturmaya engel olmakta ve kariyerlerinde sorunlar yaşamasına neden olmaktadır. Bu kalıpyargılar kadınlara karşı sıklıkla görülen bir ayrımcılık sebebidir ve sağlık hakkı, yeterli yaşam standardı, eğitim, evlilik ve aile ilişkileri, çalışma, ifade özgürlüğü, siyasal katılım ve temsil gibi çok çeşitli hakların ihlal edilmesine katkıda bulunan önemli bir faktördür. Diğer kalıpyargılarla birleşen ve kesişen cinsiyet kalıpyargıları; engelli kadınlar, daha düşük ekonomik statüye sahip kadınlar, göçmen kadınlar gibi gruplar üzerinde daha da yıkıcı etkiye sahip olabilmektedir.

Uluslararası Belgeler

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 10 Aralık 1948’de İnsan Hakları Evrensel Beyannamesini kabul etmiştir. Türkiye de 6 Nisan 1949’da beyannameyi kabul eden ülkeler arasına katılmıştır. Beyannamenin 2. Maddesinde herkesin ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi veya diğer herhangi bir akide, milli veya içtimai menşee, servet, doğuş veya herhangi diğer bir fark gözetilmeksizin hak ve özgürlüklerden istifade edebileceği ifade edilmiş ve böylece dolaylı da olsa cinsiyete dayalı kalıpyargıların insan haklarının tesisinde bir cinsiyetin zararına/aleyhine olabilecek şekilde yorumlanmasının önüne en azından ilkesel olarak geçilmiştir.

Ülkemizin de taraf olduğu iki uluslararası insan hakları antlaşması, zararlı kalıpyargılar ve yanlış klişeleştirme ile ilgili açık yükümlülükler içerir: Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Sözleşme (CEDAW) ve Engelli Hakları Sözleşmesi (CRPD).

CEDAW Madde 5-

Taraf Devletler aşağıdaki bütün uygun önlemleri alacaklardır:

a) *Her iki cinsten birinin aşağılığı veya üstünlüğü fikrine veya kadın ile erkeğin kalıplaşmış rollerine dayalı önyargıların, geleneksel ve diğer bütün uygulamaların ortadan kaldırılmasını sağlamak amacıyla kadın ve erkeklerin sosyal ve kültürel davranış kalıplarını değiştirmek ,*

b) *Anneliğin sosyal bir görev olarak anlaşılmasını ve çocukların yetiştirilmesi ve gelişiminde kadın ve erkeğin ortak sorumluluğunun tanınmasını öngören ve her halükarda çocukların menfaatlerini her şeyden önce gözetilen anlayışa dayanan bir aile eğitimini sağlamak.*

⁵<https://www.coe.int/en/web/human-rights-channel/stop-sexism>

Engelli Hakları Sözleşmesi Madde 8-

Bilinçlendirme

1. Taraf Devletler, aşağıdaki amaçları gerçekleştirmek için acil, etkin ve uygun tedbirleri almayı taahhüt eder:

(b) Yaşamın her alanında engellilere yönelen klişeler, önyargılar, incitici uygulamalar ile cinsiyet ve yaş temelli ayrımcı davranışlarla mücadele etmek;

Sözleşmeler dışında da uluslararası kuruluşlar tarafından üye devletlerin uzlaşısıyla oluşturulmuş birçok karar, tavsiye bulunmaktadır. Güncel bir örnek olarak Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, 27 Mart 2019 tarihinde, cinsiyetçiliğin önlenmesi ve kadınların toplumsal hayata katılımını engelleyen eşitsiz ve ayrımcı güç ilişkilerinin ortadan kaldırılması amacıyla bir tavsiye karar kabul etmiştir. Cinsiyetçilikle mücadele amacıyla hazırlanan ilk uluslararası yasal metin olmasının yanı sıra, cinsiyetçiliğin uluslararası alanda uzlaşmış bir tanımına da ilk kez bu tavsiye kararında⁶ yer verilmektedir.

Türkiye'ye baktığımızda kadın-erkek eşitliği ilkesi; 2001 yılında Anayasa'nın 41. ve 66. maddeleri, 2004 yılında 10. ve 90. maddeleri, 2010 yılında ise yine 10. maddesinde yapılan değişikliklerle güçlendirilmiştir. Anayasa'nın 10. maddesine; 2004 yılında: "Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür." hükmü eklenmiştir. 2010 yılında 10. maddenin ikinci fıkrasının sonuna: "..., bu maksatla alınacak tedbirler, eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz." ibaresi eklenmiştir. 2010 yılındaki düzenleme sadece yasal düzlemde eşitliği sağlamanın yeterli görülmediği; defacto anlamda da eşitliği sosyal hayatın her alanında sağlayacak tedbirlere ihtiyaç duyulduğu şeklinde yorumlanabilmektedir.

Ayrıca Medeni Kanun, İş Kanunu ve Türk Ceza Kanunu gibi temel kanunlarda yapılan eşitlikçi reformlarla, Türkiye'de tüm mevzuat, kadın erkek eşitliği ilkesini gözetken ve kadına yönelik şiddete sıfır tolerans tanıyan bir yapıya kavuşturulmuştur. Hem anayasa hem de diğer temel kanunlardaki değişikliklerin; cinsiyete dayalı olumsuz kalıpyargıların verili/geçerli olmadığı; hatta çeşitli özel tedbirlerle bu kalıpyargılarla mücadele edilmesi gerektiğinin de kabulü olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Pandemi ve son söz niyetine

Sağlıktan ekonomiye; güvenlikten sosyal korumaya neredeyse tüm alanlarda kadınlar ve kız çocuklarının Salgından orantısız biçimde daha şiddetli etkilendiği görülmektedir.⁷

COVID-19 salgını ekonomik ve sosyal gerilimi derinleştirirken, kısıtlı hareket ve sosyal izolasyon tedbirleri kadına yönelik şiddeti küresel olarak artırmaktadır. Afet, acil durum, salgın gibi koşullardan kadınların daha da olumsuz etkilenmesinin arkasında yine cinsiyete dayalı kalıpyargıların etkin olduğu görülmektedir.

Dünya genelinde kadınlar sağlık iş gücünün % 70'ini oluşturmaktadır. Salgınla mücadeleye kadın sağlık çalışanlarının ve araştırmacıların çok ciddi katkıları yadsınamaz. BioNTech'in kurucuları Uğur Şahin ile birlikte etkin bir COVID-19 aşısı geliştiren Özlem Türeci bu isimlerden biri olarak değerlendirilmektedir. Gerçekleştirdikleri çalışma sayesinde binlerce hayat kurtardıklarını söylemek yanlış olmaz. Radyoaktivitenin varlığını keşfeden Marie Curie'den COVID-19'a etkin bir aşı bulan Özlem Türeci'ye kadar geçen 150 yıllık süreçte ve hatta çok öncesinde kalıpyargılarla ket vurulmadığında her alanda insanlığa çok anlamlı katkılar sunmuş sayısız kadın mevcut. Şüphesiz gelecekte de kadınların her alanda icat, keşif ve katkılarına insanlığın ihtiyacı devam edecek. Nüfusun %50'sinin dahlinin olmadığı bir geleceği tasavvur etmek mümkün değil.

Hayatın her alanında kadınların daha görünür olması dileklerimizle 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlu olsun!

⁶<https://rm.coe.int/prems-055519-gbr-2573-cmrec-2019-1-web-a5/168093e08c>

⁷<https://www.unwomen.org/-/media/headquarters/attachments/sections/library/publications/2020/policy-brief-the-impact-of-covid-19-on-women-en.pdf?la=en&vs=1406>

ROL MODEL KADINLAR

ÖZLEM TÜRECİ / Bilim İnsanı - COVID-19 aşısı (BNT162) buldu

BioNTech adlı biyoteknoloji firmasının kurucularından ve baş tıbbi sorumlusu olan **Özlem TÜRECİ** ABD ilaç şirketi Pfizer ile yapılan işbirliği sonucu 9 Kasım 2020'de yaptığı açıklamada, üretilen COVID-19 aşısı (BNT162)'nin % 90 oranında başarı elde ettiğini duyurarak adından sıkça bahsettirdi.

1967 Almanya doğumlu olan Özlem TÜRECİ, lisans eğitimini Saarland Üniversitesi'nde tamamladı. 2001 yılında Mainz Üniversitesi Hastanesi'nde modifiye edilmiş genetik kodlarla bağışıklık sistemini kansere karşı mücadele ettirmeyi hedefleyen çalışmalar yaptı. Çalışmalarını, Uğur ŞAHİN ile birlikte 2001 yılında kurdukları ve Türkçe "ganimet" kelimesinden esinlenerek "Ganymed" adını verdikleri firmada sürdürdü. Kendisi gibi Türkiye göçmeni olan meslektaşı Uğur ŞAHİN ile 2002'de evlendi ve kanser çalışmalarını eşi ile birlikte sürdürdü. Ganymed 2016'da Japon ilaç şirketi Astellas'a satıldı.⁸ Bu olayın ardından Almanya'nın en zengin isimleri arasında yer aldı.

Bununla birlikte Özlem TÜRECİ, Uğur ŞAHİN ve Avusturyalı immünolog-onkolog Christoph HUBER ile birlikte 2008 yılında BioNTech adlı firmayı kurdu.⁹ BioNTech başlangıçta kanser çalışmalarına ağırlık verirken 2020 yılı itibari koronavirüs aşı çalışmalarına odaklandı.

⁸https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%9Czlem_T%C3%BCreci adresinden yararlanılmıştır

⁹<https://biontech.de/our-dna/leadership> adresinden yararlanılmıştır

Doç. Dr. AYŞEGÜL DOĞAN / Bilim İnsanı – Kök Hücre ile Kanser Tedavisinde Çığır Açtı

“Amacımız Kök Hücrelerden Kanser Modellemesi Yapmak”

Yeditepe Üniversitesi Genetik ve Biyomühendislik Bölümü öğretim üyesi **Doç. Dr. Ayşegül DOĞAN** İstanbul Üniversitesi Biyoloji Bölümü/Moleküler Biyoloji ve Genetik bölümlerinden 2009 yılında mezun olduktan sonra 2011 yılında Yeditepe Üniversitesi Genetik ve Biyomühendislik Bölümü’nde yüksek lisans, yine aynı bölümde 2011-2015 yılları arasında Doktora Programı’nı tamamladı. Doktora sonrası araştırmalarını yapmak üzere, bir yıl sonra ABD’ye giden Doç. Dr. DOĞAN, burada Ulusal Sağlık Enstitüleri, Ulusal Kanser Enstitüsü’nde Hücre ve Gelişim Biyolojisi grubuna katıldı ve “pluripotent kök hücre” araştırmalarını yürüttü.

Doç. Dr. Ayşegül DOĞAN iki yıl süren çalışmaları ardından 2018’de, TÜBİTAK’ın “2232 - Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı” desteğiyle yurda döndü. Yeditepe Üniversitesi’nde öğretim üyesi olarak çalışmaya başladı ve Türkiye’de bu çalışmaların yapılabilmesi için gerekli araştırma altyapısının kurulması çalışmalarına koyuldu. Yeditepe Üniversitesi’nde “Organoid Laboratuvarları” olarak da bilinen “Kök Hücre ve Gen Tedavi Laboratuvarı”nın kurulmasında öncü oldu. Pluripotent kök hücre ve organoid araştırmalarıyla TÜBİTAK bünyesinde yer alan Araştırma Destek Programları Başkanlığı’ndan da (ARDEB) araştırma desteği aldı.

Kök Hücre ve Gen Tedavi Laboratuvarı’nda çalışmalarını ekibi ile birlikte yürüten Doç. Dr. DOĞAN, lisansüstü çalışmalarının tümünü kapsayan çalışmalarıyla Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) tarafından verilen, 2020 yılı Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanı Ödülü’ne (GEBİP) değer görüldü.¹⁰

¹⁰<https://yeditepe.edu.tr/tr/kok-hucre-calismalari-odul-getirdi-adresinden-yararlanilmistir>

Dr. Öğr. Üyesi Betül ÖZBAY / Dil Bilimci

İstanbul Medeniyet Üniversitesi **Dr. Öğr. Üyesi Betül ÖZBAY** 2008 yılında Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde lisans programından başarıyla mezun olduktan sonra aynı yıl Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eski Türk Dili Anabilim Dalında yüksek lisans öğrenimine başladı. 2010 yılında tamamladığı yüksek lisans öğreniminin ardından yine aynı yıl Yıldız Teknik Üniversitesinde, Türk Dili Anabilim Dalında doktora öğrenimine başladı. 2011-2012 eğitim-öğretim döneminde Almanya Freie Üniversitesi'nde ve Berlin-Brandenburg Bilimler Akademisinde Eski Türkçe ve Orta İran dilleri üzerine eğitim gördü. 2012 yılında başladığı doktora tezine Orta İran dilleri alanında Prof. Dr. Desmond Durkin-MEİSTERERNST ve Prof. Dr. Nicholas SIMS-WILLIAMS danışmanlık yaptı. 2016 yılında Orta İran dilleri ve Eski Uygurca Mani yazılı metinlerin paleografik özellikleri hakkında yaptığı tezini başarıyla tamamlayarak doktor unvanını aldı. 2017 yılında TÜBİTAK desteği ile Post-Doktora çalışmasını yine Berlin-Brandenburg Bilimler Akademisinde Partça bir İlahi metni ile Eski Türkçe bir duanın rekonstrüksiyonu üzerine çalışarak tamamladı. Orta İran Dilleri ve Eski Türkçe üzerine yaptığı çalışmalar ile 2020 yılında TÜBA-GEBİP ödülünü almaya layık görüldü.¹¹

¹¹<http://bozbayfsm-edu-tr/Biyografi> adresinden yararlanılmıştır

Kadın Ritmik Jimnastik Grup Milli Takımımız / Avrupa Şampiyonu

Ukrayna'nın başkenti Kiev'de düzenlenen Ritmik Jimnastik Avrupa Şampiyonası'nda ülkemizi temsil eden Kadın Ritmik Jimnastik Grup Milli Takımı '3 çember 2 labut' aletinde şampiyonluğu elde etti. Böylelikle Türkiye bu kategoride ilk şampiyonluğuna ulaştı. Milli takım **Duygu DOĞAN, Azra AKINCI, Peri BERKER, Nil KARABİNA ve Eda ASAR** adlı genç kadınlardan oluştu.¹²

Ulusal ritmik cimnastik takımının kaptanı olan Duygu DOĞAN 2000 yılında Ankara'nın Yenimahalle ilçesinde doğdu. Ankara Üniversitesi öğrencisi olan DOĞAN, Milli takımda Bulgaristan'dan baş antrenör Kamelia DUNAVSKA ve asistanı Ülker Şule BAĞIŞLAYAN tarafından eğitim aldı.¹³

DOĞAN verdiği bir röportajda "Her profesyonel işte inişler ve çıkışlar oluyor. Ritmik jimnastikte de hem maddi hem de manevi anlamda zorlukları var. Manevi anlamda çok uzun saatler antrenman yapıyoruz. Kendimize ayıracak vaktimiz kalmıyor. Çok fedakarlıklarda bulunuyoruz. Hem sosyal anlamda hem de okul anlamında çok zorluyor. Ancak bu yoğun çalışmanın karşılığında başarılamayacak hiçbir şey yok. Avrupa Şampiyonu olarak bunun karşılığını aldığımızı düşünüyorum." dedi.¹⁴

¹²https://tr.wikipedia.org/wiki/Sporda_T%C3%BCrk_kad%C4%B1n%C4%B1_adresinden_yararlanılmıřtır

¹³https://en.wikipedia.org/wiki/Duygu_Do%C4%9Fan_adresinden_yararlanılmıřtır

¹⁴https://www.indyturk.com/node/280321/spor/alt%C4%B1n%C4%B1zlar%C4%B1n_kaptan%C4%B1-duygu-do%C4%9Fan-avrupa-%C5%9Fampiyonal-ar%C4%B1nda-finale-kalamazken-%C5%9Fimdi_adresinden_yararlanılmıřtır

“2020 Nobel Ödülleri’nde Kadın Başarısı”

Emmanuelle CHARPENTIER ve Jennifer A. DOUDNA DNA zincirlerini kesmeye ve yeniden birleştirmeye olanak sağlayan “CRISPR/Cas9” sisteminin geliştirilmesine katkılarından ötürü 2020 Nobel Kimya Ödülü’nü almaya layık görüldüler. Çalışmaya ilişkin yapılan açıklamada, “hayvanların, bitkilerin ve mikro-organizmaların DNA’larının çok hassas şekilde değiştirilmesine imkân sağlayan sistemin yaşam bilimleri üzerinde devrim niteliğinde bir etki yarattığı, kanserin ve kalıtsal hastalıkları tedavi etmeye yönelik umutlara katkı sağladığı” belirtildi.

Emmanuelle CHARPENTIER, 1968’de Fransa’da dünyaya geldi. Sorbonne Üniversitesi’nde biyokimya, mikro biyoloji ve genetik eğitimi alan CHARPENTIER, ABD’de New York Üniversitesi ve Viyana Üniversitesi’nde klinik çalışmalar yürüttü.

CHARPENTIER, halen Almanya’da Max Planck Enstitüsü’nün enfeksiyon biyolojisi bölümünün direktörlüğünü yapıyor. Ödülün diğer sahibi Jennifer A. DOUDNA 1964’te ABD’nin Washington kentinde dünyaya geldi. Pnomia Üniversitesi’ndeki eğitiminin ardından Harvard Tıp Fakültesi’nde doktora yaptı. RNA çalışmalarında uzmanlaşan DOUDNA, halen Kaliforniya Üniversitesi’nde öğretim üyeliği yapıyor. CHARPENTIER, “Nobel ödülüne layık görülmemin, bilim yolunda ilerlemek isteyen genç kadınlar için olumlu bir mesaj olmasını ümit ediyorum.” dedi.¹⁵

Diğer bir yandan 2020 Nobel Fizik Ödülü'nü Reinhard GENZEL ile paylaşan Andrea GHEZ kara delik çalışmaları kapsamında galaksinin merkezinde süper kütleli bir kompakt nesnenin keşfini gerçekleştirdi. 3 Son 25 yıldır işe yaramayacağı düşünülen bu keşif üzerinde çalışan GHEZ 1965 yılında ABD'nin New York şehrinde doğdu ve ilk kadın astronot olma hayaliyle başladığı bilim yolculuğunda Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nde (MIT) fizik dalında lisans ve Kaliforniya Teknoloji Üniversitesi'nde (Caltech) yüksek lisans dereceleri aldı. GHEZ, Hawaii eyaletindeki W. M. Keck Gözlemevindeki optik ve kızılötesi teleskoplarla Sagittarius A bölgesini incelemek üzere pek çok çalışma yürüttü. GHEZ, yapılan basın toplantısında "Umarım diğer genç kadınlara ilham verebilirim" dedi.¹⁶

Louise GLUCK / 2020 Nobel Edebiyat Ödüllü Şair

2020 Nobel Edebiyat Ödülü ise Amerikalı şair Louise **GLUCK**'e "sade güzelliği ile bireysel varoluşu evrensel kılan kusursuz şiirsel sesi" için verildi. Daha önce Pulitzer Ödülü , Ulusal Beşeri Bilimler Madalyası , Ulusal Kitap Ödülü , Ulusal Kitap Eleştirmenleri Birliği Ödülü, Bollingen Ödülü ve 2003-2004 Amerika Birleşik Devletleri Şairi Ödülü'nü de almış olan GLUCK genellikle otobiyografik bir şair olarak tanınıyor.

İlk kitabı "Firstborn"u 1968 yılında yayımlayan GLUCK, Amerikan edebiyatının en önemli şairlerinden biri olarak kabul ediliyor. Bugüne kadar Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanan 16'ncı kadın yazar olan GLUCK, Yale Üniversitesi'nde misafir öğretim üyesi ve Rosenkranz yazarı.¹⁷

¹⁵<https://www.nobelprize.org/prizes/chemistry/2020/summary/> ve https://tr.wikipedia.org/wiki/Nobel_Kimya_%C3%9Cd%C3%BCl%C3%BC_sahipleri_listesi adresinden yararlanılmıştır

¹⁶<https://www.nobelprize.org/prizes/physics/2020/ghezfacts/> ve <https://scitechdaily.com/andrea-ghez-wins-nobel-prize-in-physics-for-pioneering-research-on-the-milky-ways-supermassive-black-hole/> adresinden yararlanılmıştır

¹⁷https://en.wikipedia.org/wiki/Louise_Gluck adresinden yararlanılmıştır

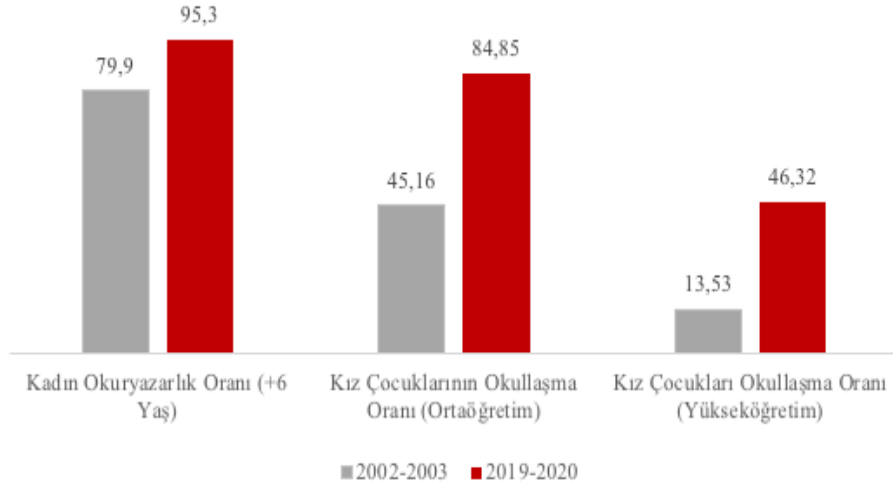
İSTATİSTİKLERDE KADIN

Kadın ve Eğitim

- Eğitim için en önemli iki gösterge olarak okullaşma ve okuryazarlık oranları karşımıza çıkıyor.
- Son 18 yılda okullaşma ve okuma-yazma oranlarında önemli artışlar yaşanmıştır.

Dönemi	Kadın Okuryazarlık Oranı (+6 Yaş)	Kız Çocuklarının Okullaşma Oranı (Ortaöğretim)	Kız Çocukları Okullaşma Oranı (Yükseköğretim)
2002-2003	79,9	45,16	13,53
2019-2020	95,3	84,85	46,32

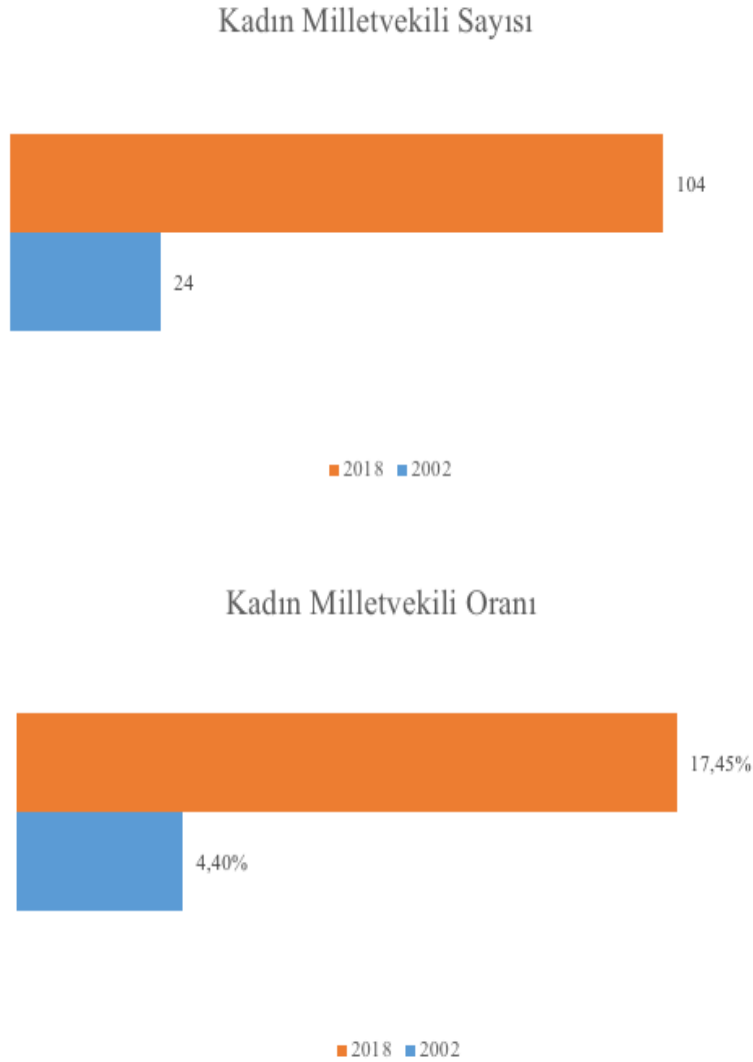
Kaynak: <http://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64> (Erişim tarihi, 13.10.2020)

- Kız çocuklarının okullaşma oranları ile ilköğretimden ortaöğretime geçiş oranlarını artırmak için, Şartlı Eğitim Yardımları kapsamında kız çocuklarına ve ortaöğretime devam eden öğrencilere verilen yardım miktarları daha yüksek tutulmuş olup ödemeler annelere yapılmaktadır.

Uluslararası kuruluşlar, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları işbirliği ile yürütülen “Haydi Kızlar Okula”, “Ana-Kız Okuldayız” gibi kampanyalar ve “Temel Eğitime Destek Projesi” gibi projeler ile kız öğrencilerin okuldan ayrılma oranlarının düşürülmesi, okuldan erken ayrılan kız çocukları ve kadınlar için farklı eğitim programları düzenlenmektedir.

Karar Alma Mekanizmalarına ve Siyasal Hayata Katılım

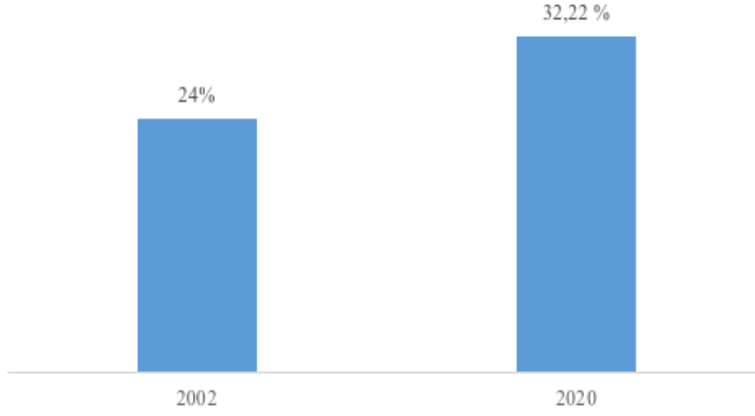
- 2002 Genel Seçimlerinde Parlamentodaki kadın milletvekili sayısı 24, kadın temsil oranı 4,4 iken; 1 Kasım 2015 Genel Seçimlerinde ise kadın milletvekili sayısı 81, Parlamento'daki kadın temsil oranı % 14,73 olarak gerçekleşmiştir. Son olarak 24 Haziran 2018 Genel Seçimlerinde parlamentodaki kadın milletvekili sayısı 104, temsil oranı % 17,45 olarak gerçekleşmişti

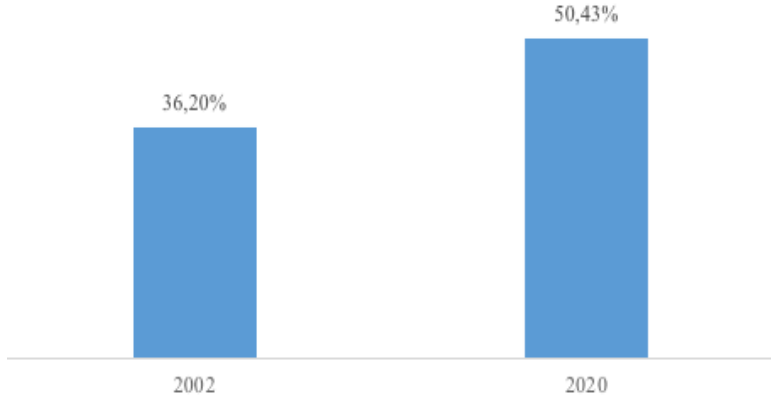
Kaynak: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.dagilim (Erişim tarihi, 19.8.2020)

- Üniversitelerde kadın öğretim görevlileri oranı % 50,43'tür. Bu kapsamda, profesörler içerisinde kadın oranı % 32,22, doçentler içerisinde kadın oranı %40,12, doktor öğretim üyelerinin içerisinde kadın oranı % 44,69, araştırma görevlileri içerisinde kadın oranı % 51,29'dur. (YÖK, Aralık 2020).
- Kadın rektör oranı % 8,54, kadın dekan oranı ise % 18,86'dır.

Kamu ve Vakıf Üniversitelerinde Kadın Profesör Oranı

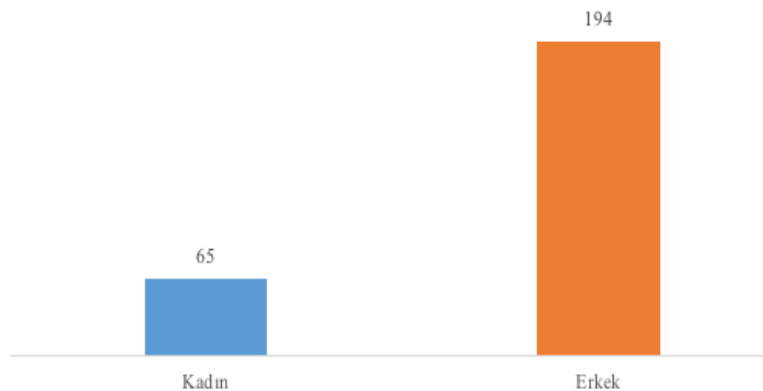
Kamu ve Vakıf Üniversitelerinde Kadın Öğretim Görevlisi Oranı

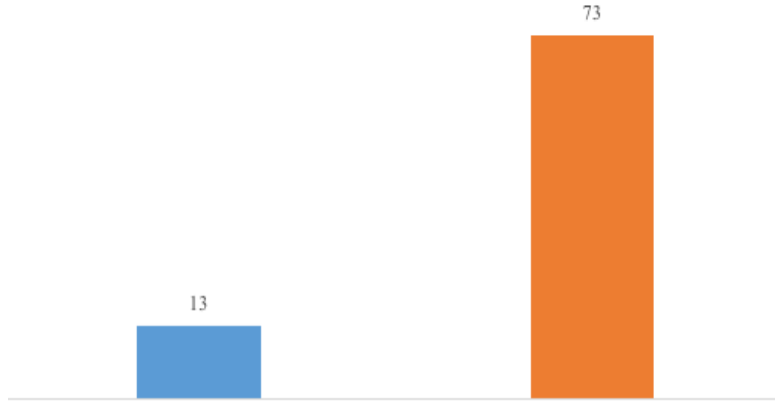
Kaynak: <https://istatistik.yok.gov.tr/> (Erişim tarihi, 19.8.2020)

● Bürokrasinin önemli alanlarından biri olan ve bütün dünyada erkeklerin egemen olduğu diplomatik görevlerde Türk Dışişlerinde görev yapan 259 Büyükelçiden (merkez+yurtdışı) 65'i, 86 Başkonsolostan 13'ü, merkezde görev yapan 80 Genel Müdür/ Genel Müdür Yardımcısından 24'ü kadındır. (Dışişleri Bakanlığı, Aralık 2020)

Cinsiyete Göre Büyükelçi Sayısı

Cinsiyete Göre Başkonsolos Sayısı

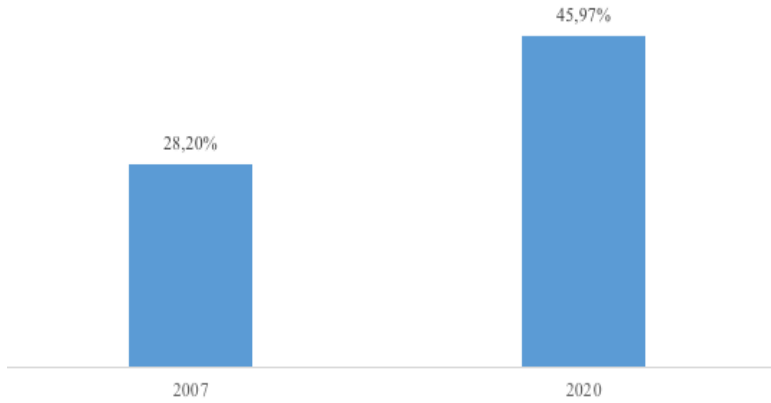

Kaynak : <https://ailevecalisma.gov.tr/media/44013/02-03-2020-tr-de-kadin-donusturuldu.pdf> (Erişim tarihi, 19.8.2020)

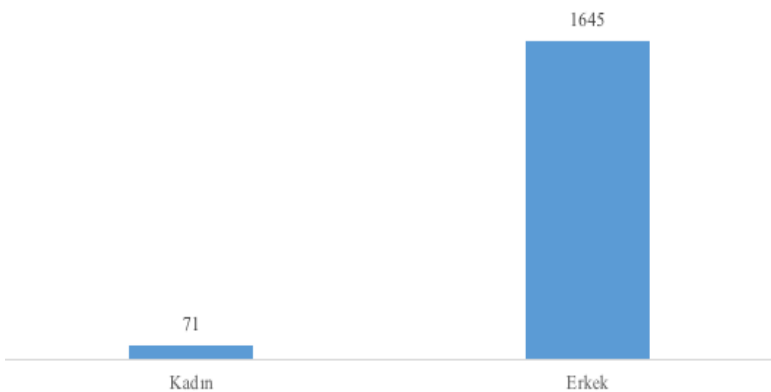
● 716 mülki idare amirinden 71'i kadındır. 71 kadın mülki amir içerisinde; 2 kadın vali (Nevşehir, Uşak), 1 merkez valisi, 12 vali yardımcısı, 2 Hukuk Müşaviri, 21 Kaymakam ve 29 Kaymakam adayı, 1 Genel Müdür Yardımcısı, 2 Mülkiye Müfettişi, 1 Mülkiye Başmüfettişi bulunmaktadır (İçişleri Bakanlığı, Aralık 2020).

● HSK Aralık 2020 verilerine göre adli ve idari yargıda görev yapan toplam 14.909 hâkimden 6.855'i (% 45,97) ve 6.863 savcıdan 1.016'sı (% 14,80) kadındır.

Kadın Hakim Oranı

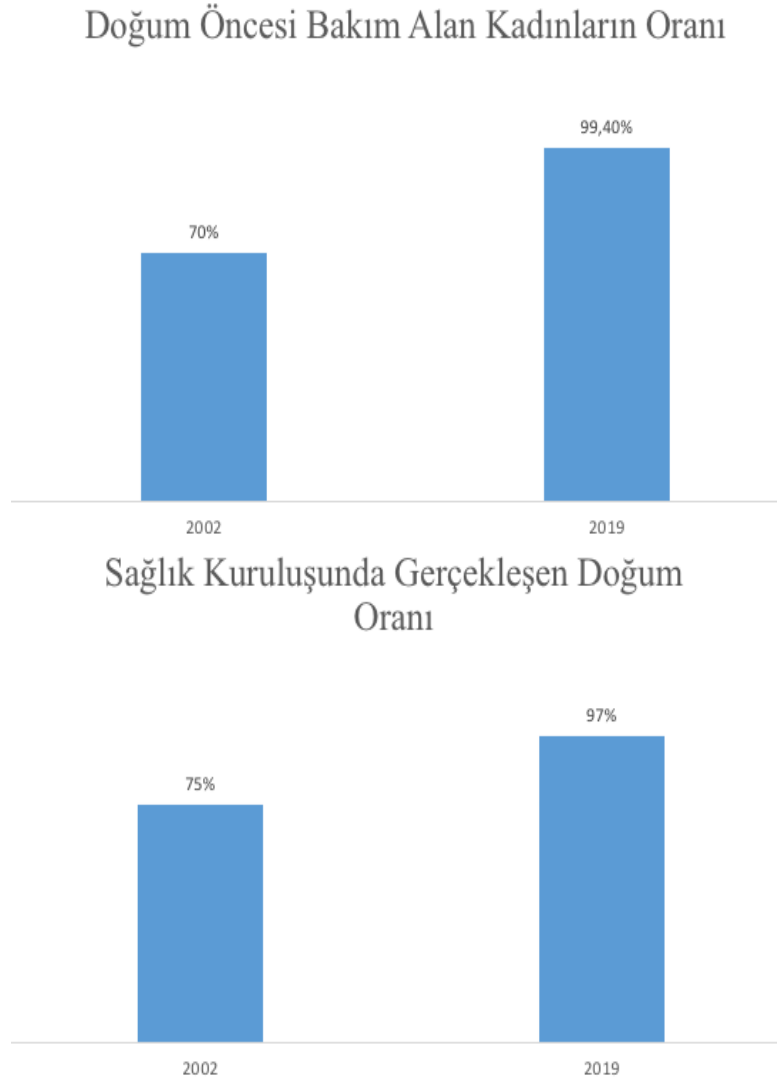
Cinsiyete Göre Mülki Amir Sayısı

Kaynak : <https://ailevecalisma.gov.tr/media/44013/02-03-2020-tr-de-kadin-donusturuldu.pdf> (Erişim tarihi, 19.8.2020)

Kadın ve Sağlık

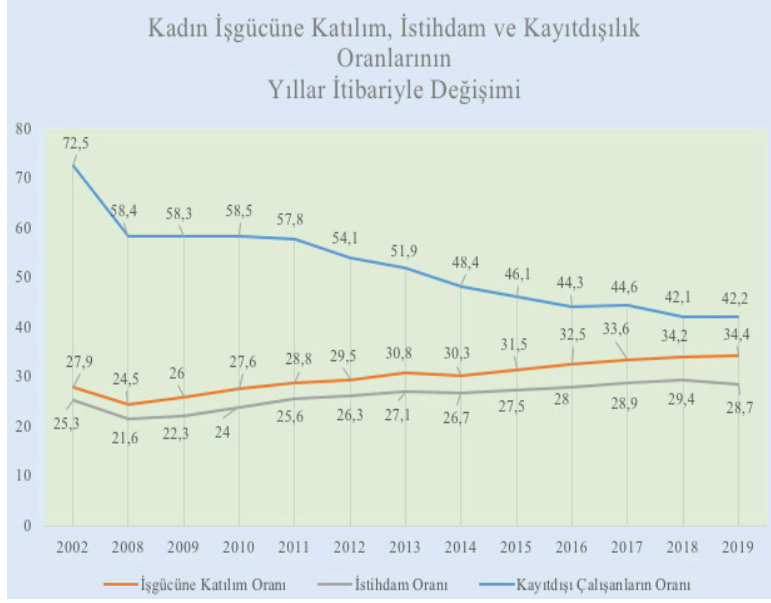
- Temel göstergeler bağlamında, Türkiye’de kadın ve sağlık alanında olumlu gelişmeler olduğu görülmektedir.
- Kadın sağlığına ilişkin önemli bir gösterge anne ölümleridir. 2005 yılında, Türkiye’de anne ölüm oranının yüz bin canlı doğumda 39,3 iken, 2007 yılında yüz bin canlı doğumda 21,2, 2013 yılında 15,9, 2017 yılında 14,6’ya, 2018 yılında 13,6, 2019 yılında ise 13,1’e düşmüştür.
- Sağlık Bakanlığı verilerine göre, 2009 yılında doğum öncesi bakım alan Annelerin oranı % 93 iken, 2018 yılında % 99,5, 2019 yılında ise bu oran % 99,4’dür.
- 2002 yılında % 75 olan sağlık kuruluşunda gerçekleşen doğum oranı 2019 yılında % 97 olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: <https://www.saglik.gov.tr/TR,11588/istatistik-yilliklari.html> (Erişim tarihi, 19.8.2020)

Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında, gebe ve bebek izlemleri, performansla dayalı zorunlu alanlar haline getirilerek olumlu gelişmeler kaydedilmiştir.

Kadın ve Ekonomi

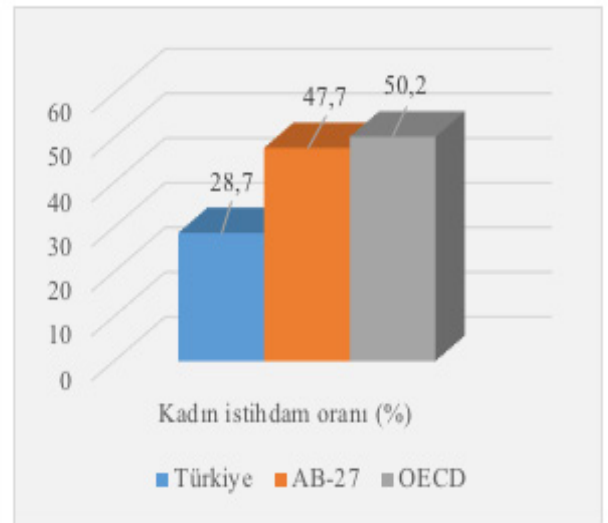
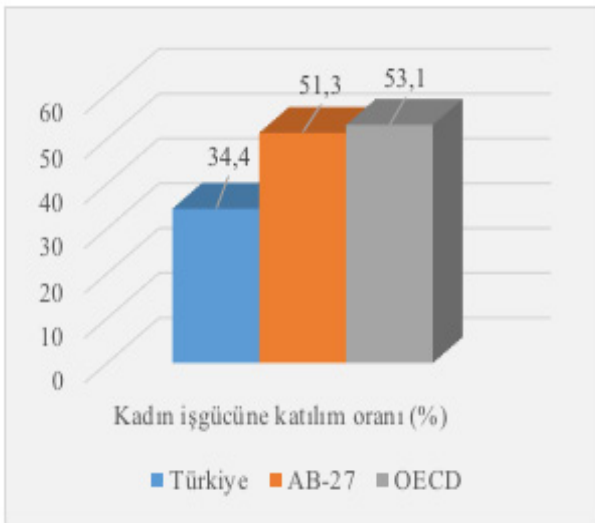

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri (2019)

Ülkemizde kadınların çalışma hayatındaki durumu incelendiğinde TÜİK verilerine göre (15+ yaş), 2002 yılında kadın istihdam oranı %25,3'ten 2019 yılında %28,7'ye yükseldi. Söz konusu dönem için kadınların işgücüne katılım oranı %27,9'dan %34,4'e çıktı.

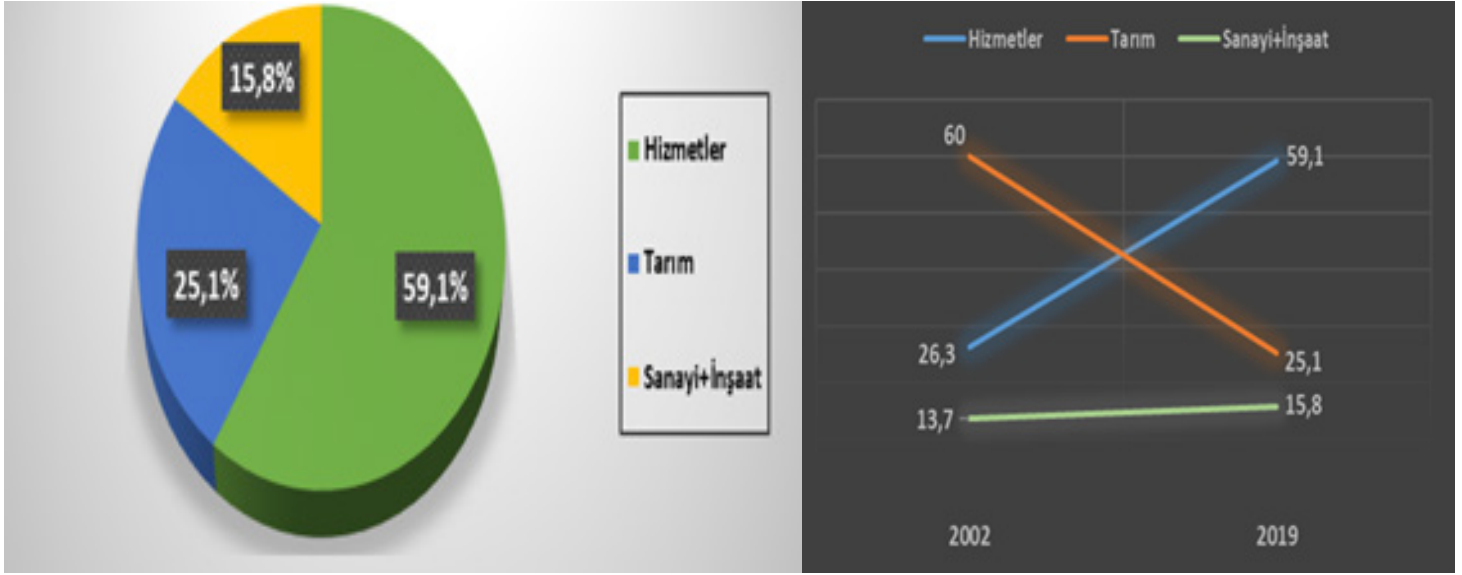
Bununla birlikte, kadın istihdamının artırılması amacıyla yürütülen çalışmalar neticesinde, 2002 yılı ile kıyaslandığında %72,5'lik kayıt dışı çalışan kadın oranının 2019 yılı itibariyle %42,2'ye gerilemiş olduğu da görülüyor.

AB-27, OECD ve Türkiye Kadın İşgücü Karşılaştırması (2019)

Kaynak: TÜİK, OECD Database, Eurostat (2019).

Ülkemizin kadın işgücüne katılım ve istihdam oranlarını, AB-27 ve OECD ülke ortalamaları ile karşılaştırdığımızda oldukça düşük kaldığını görüyoruz. 2019 yılı için, kadınların işgücüne katılım oranı ülkemizde %34,4 iken, AB-27’de %51,3 ve OECD’de %53,1 olarak belirlendi.

Kadın istihdamına sektör bazında bakıldığında, 2019 yılsonu itibariyle kadınların %59’u hizmetler sektöründe istihdam ediliyor. Hizmetler sektörünü, %25 ile tarım ve %15,8 ile sanayi (inşaat dâhil) sektörü izliyor.

Bununla birlikte kadın istihdamının 2002 yılından itibaren sektör bazındaki değişimine bakıldığında, tarım sektöründeki istihdamın ciddi oranda azalarak %60’dan %25’e düştüğü görülüyor. Tam tersi olarak hizmetler sektöründeki kadın istihdamı da belirgin bir artış göstererek %26’dan %59’a çıkıyor.

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri (2002, 2019)